SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
27 NOV 1951

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 46—Vol. XLIX. FRIDAY 23RD NOVEMBER, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

AGITATION

"Those who mistake the excitement and agitation of reform for the course of danger, must have overlooked all history. We believe in excitement when the theme is great, in agitation when huge evils are to be reformed. It is thus that a state or nation clears itself of great moral wrongs, and effects important changes. Still waters gather to themselves poisonous ingredients, and death. The noisy, tumbling brook, and the rolling and roaring ocean are pure and healthful. The moral and political elements need the rockings and heavings of free discussion. The nation feels a healthier pulsation and breathes a more invigorating atmosphere, than if pulpit, platform and Press were all silent as the tomb, leaving misrule and oppression unwatched and unscathed.

—P. Cook.

ચળવળ

"સુધારાનાં ઉહાપોહ અને ચળવળને જેઓ જોખમનું મુળ ગણી કાઢે છે તેઓ ઇતિહાસ ભુલી ગયા છે. કંઈ પણ મહાન વસ્તુ હોય ત્યાં ઉહાપોહ હોવોજ જોઇએ; મહાન અનિષ્ટો સુધારવાના હોય ત્યાં ચળવળ હોવીજ જોઇએ. એજ રીતે એક રાજય કે પ્રજા મહાન નૈતિક અન્યાયો દુર કરી શકે છે અને અગત્યના ફેરફારો કરી શકે છે. સ્થીર પાણીમાં ઝેરી તત્વો એકત્ર થાય છે અને રોગો અને મરણ નીપજાવે છે. ખળભળી રહેલાં નાળાં અને ઘુઘવાટ કરતા સમુદ્રના પાણી હમેશાં સ્વચ્છ અને નિરોગી હોય છે. નૈતિક અને રાજકીય તત્વોને સ્વતંત્ર ચર્ચાઓરૂપી હીલ્લોરા અને ઉછાળાની જરૂર હોય છે, જેથી પ્રજામાં જોમ આવે છે અને વાતાવરણ વધારે પ્રોત્સાહન આપનારૂં બને છે; જે વસ્તુ જાહેર ધાર્મિક કે રાજકીય મંચો અને અખબારો જો કબ્રસ્થાન જેવાં શાંત પડી રહે અને ગેરઅમલ અને જુલમ ઉપર કશી નજર ન રાખે કે તેની ટીકા ન કરે તો નહિ બની શકે."

પી. કુક.

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... .. 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard.

44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

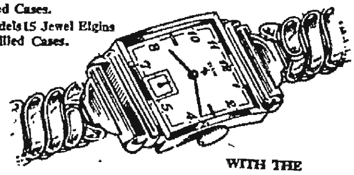

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pasteur Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919–1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for Life, Fire, Marine And Accident Business.

Apply giving full details to:–

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium	56,04,844
Miscellaneous Premium	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

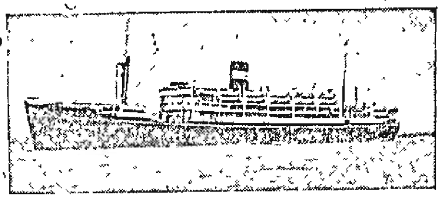

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala will sail on December 4 for Bombay.

S.S. Karanja will sail on the 5th January 1952 for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed (Deck) without food				20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings tor 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક, હમેશા તઈ-યાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસલીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India.
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

MORE SHAVES FOR YOUR MONEY

And better shaves too! Minora blades are made from the finest steel; they're sharp, they stay sharp and they last longer. At only sixpence for four blades, it pays you to buy Minora. Look for them in the red, white and yellow packet.

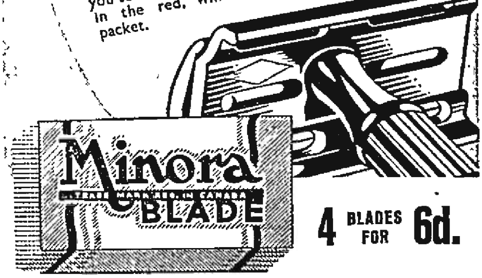

4 BLADES FOR 6d.

3941-1

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 45—Vol.-XLIX FRIDAY, 23RD NOVEMBER, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Indian Opinion
FRIDAY, 23RD NOVEMBER, 1951

We Lack Discipline

THERE is unfortunately a tendency amongst us Indians to become panicky no sooner we hear of a legislation to be enacted restricting our rights in this country. Each one tries his utmost to safeguard his own interests irrespective of what happens to his other brethren. That has happened in regard to the threat we recently had of the Immigration law being amended so as to prevent Indians born and domiciled in South Africa going to get married to women who have no right in South Africa. Beyond the daily Press reports that the authorities were contemplating introducing legislation in the next session of Parliament and an unofficial denial of the fact, nothing has so far been officially known in regard to the matter. But those of our brethren who are interested have already begun to act to safeguard their own interests by rushing to get their children married. This is an act of indiscipline so characteristic of our people, we are unhappy to have to confess. Why should we not think a little ahead, of those who are not able, owing to unfavourable circumstances, to safeguard their interests. Have we not to think of them and to stand by them and to reconcile ourselves to the fact that what will happen to the others will happen to us, and that if others are not as fortunately circumstanced as we are what right have we to enjoy what they are denied? That should really be the attitude of all human beings in their private lives but much more so in public life where the community as whole is to be affected.

Take for instance a ship that is about to sink. How would it be if each individual were just to think of his or her own life no matter what happened to the rest and would begin to act in an undisciplined way. That is precisely how we are situated in South Africa today and our only one resolve should be to sink or swim together. We must voluntarily deny ourselves what others are denied through unfavourable circumstances and be helpful to one another and stand together.

We have much to learn from the White people before we can claim equality with them. They have many vices. But it is their virtues that have helped them to survive and the greatest of them is discipline and a civic sense. The two White races in South Africa—the English and the Afrikaner—are at loggerheads and yet what tremendous efforts are being made by them to stand together. But on what to them are vital matters, such as, for instance, the treatment of the non-White people, they are one. On principle they are all agreed. Their differences are only on matters of detail which will not take them long to resolve in the time of a crisis.

The tendency among us is to copy the vices of the White people but not the virtues. It is a human weakness. But we must discipline ourselves to overcome that weakness and begin to concentrate only on their virtues and earnestly endeavour to imbibe them. Then and only then shall we be able to justify our claim for equal treatment in this country and our worthiness as Indians.

NOTES

The Church On Racialism

The Bishop of Natal, the Rt. Rev. T. G. V. Inman, speaking at a reception in his honour in Durban, last week, to mark his departure for Maritzburg, said the Group Areas Act was now a law of the country and must be accepted as such. He hoped, however, that as far as the group areas were concerned, the City Council would consider the work of the Church, and where non-European churches and welfare centres were in the centre of European areas they should be allowed to remain. It would be wrong to make Native servants living in European districts to go to outer areas to worship and find recreation.

At the Anglo Diocesan Synod in Capetown, however, a resolution was moved by the Coadjutor Bishop of Capetown (the Rt. Rev. S. W. Lavis) that "the Synod should call upon the Government to refrain from legislation and administrative action calculated to produce a sense of injustice and frustration in any group. Bishop Lavis's resolution also stated that the effect of much recent legislation and administrative action has been to inflict material damage and spiritual humiliation on the Coloured people. Bishop Lavis said relationships between the White and non-White groups have deteriorated and there is widespread discontent, betterness and frustration. This unhappy and dangerous situation has been brought about by legislation over the course of years which tends to the rigid divisions of the population into social classes with unequal rights and privileges, and the relegation of the non-European population to a position of permanent inferiority.

Cries of "Rubbish" "shame" and "Nonsense" interrupted Bishop B. W. Peacy of Constatia, when he spoke on the goodwill of the Government behind their recent legislation affecting the Coloured people. Bishop Peacy was proposing an amendment to Bishop Levis's resolution. "A large number of people have failed to recognise the signs of a new era and of new hope which has been erected by the special legislation to which Bishop Lavis has referred, observed Bishop Peacey. There was a derisive laughter from the Synod, says the Press report, when Bishop Peacey referred to the "underlying principles which have been at work in much of the present legislation with which we have been blessed."

We are happy to note that most of the papers barring, perhaps, the rabid Nationalist, have commented favourably on Bishop Peacy's thoughtless, unwise and un-Christian utterances.

Phoenix Settlement

We publish elsewhere in this issue for the information of the general public the financial statement of the Phoenix Settlement for the year ending 31st December 1950 and for the six months ending 30th June 1951. Persons requiring any futher information about the Settlement are invited to visit the Settlement by appointment and it will gladly be furnished.

MANILAL GANDHI,
for Self and co-Trustees.

Archbishop On Spread Of Communism

The Archbishop of Cape Town, the Most Rev. C. H. Clayton, said on November 8 at the opening of the 37th session of the Cape's Diocesan Synod that those people who were afraid of the spread of Communism in South Africa seemed to be taking the kind of action which was likely to make their fears come true. "I can imagine no more certain method of forwarding the growth of Communism, with underground and secret support, than the withholding from individuals of the rights which safeguard their freedom," he said. "And one of those rights is, access to the courts of law before being found guilty of an offence against the law.' Commenting on a Press report of a statement by the Prime Minister recently in which Dr. Malan said there were churches in South Africa which had much to say about their "interest in the non-Europeans, particularly their political rights, but as far as spiritual work is concerned they stand far behind the Afrikaans Churches," the Archbishop said: "I should have thought that the Anglicans and Methodists must be included among the churches referred to by the Prime Minister. "If so, I think it ought to be stated publicly that the Methodists have more than five times as many African members as the Dutch Reformed churches and the Anglicans between two and three times as many."

Coloured Voters Appeal

The aappeal against the decision by the Cape Provincial Division of the Supreme Court on October 26 on the validity of the Separate Representation of Voters Act has been set down for hearing by the Appellate Division on February 20. The appeal is expected to last four or five days and will be heard by a full bench. The date set down for hearing is out of the Appeal Court's usual term, which starts at the beginning of March.

HOW NON-VIOLENCE WINS

MISS MARY BARR'S EXPERIENCE

MISS MARY BARR who had recently left these shores for England has after spending some time there reached India. The following report about her by Kathleen Rawlins in 'Peace News' will be read with interest by all those who knew Miss Barr in South Africa:]

It is an interesting fact that in the same week that British delegates to the Berlin Youth Festival were stopped by the American authorities, a single follower of Mahatma Gandhi, backed by a group of other pacifists, was able to persuade the German authorities in the U.S. Zone to let her cross freely into the Russian one and give a message about Gandhi to the people of Lindewerra.

On August 3 and 4 Mary Barr was one of the War Resisters' International group meeting at Ludgwigstein which, as reported in PN stood by the west bank of the ferry on the Werra, where the river forms the border between the U.S. and Russian Zones, and exchanged greetings with the villagers of Lindewerra on the other side.

The Communist Volkspolizei had invited the group to cross the river and visit the village. The western police had forbidden the action, though they showed considerable personal understanding of non-violence and sympathy with the group. Mary Barr, however, was not prepared to accept the police ban, although the conference as a whole accepted the West German ruling.

In sight of the suffering which this artificial barrier in the heart of Germany is causing to German families, she felt the division to be unnecessary and unjust, and so she took the step forward from the establishment of a friendly non-violent atmosphere to that of active willingness to, suffer, which constitutes non-violence resistance to evil.

On Sunday morning, August 5, I went with her again to the ferry and as her interpreter told the West German frontier guard that Mary felt bound to cross over to the East German village with or without permission, and that she would rather be arrested than abandon the idea.

"I understand her motives very well," said the guard, "but I hope she will realise that in this case I will be the chief sufferer, for I should lose my job. Moreover there is a special application being made to Bonn and she may get leave to go."

Mary agreed to postpone the action, but the application was refused and the next step became necessary: she telegraphed the local police to say "At 10 a.m. on August 7 I intend to cross the frontier by the road from Werleshausen, to accept Lindewerra's invitation and gave a message of non-violence." (This change of route was decided upon because the nearby road frontier could be crossed more easily and without implicating other individuals such as the ferryman and the policemen.)

Asked To Abandon Crossing

We spent August 6 exploring this road, and in a most fruitful conversation with two West German policemen sent to stop us. In the evening came a phone call from the West German police headquartes. We were asked to abandon the action because the East intended to use it for propaganda purposes.

The West German police said that the liber:l attitude of the East in allowing us to enter the Zone was due to the Berlin Youth Festival and would give an unfair impression of the normal frontier situation. They reminded us that there was temporary loosening of Eastern regulations and a temporary lightening of regulations in the West.

Hours of discussion followed amongst the group of war resisters who had remained in Germany after the previous demonstration to see this action through. We agreed that the moment might not be ideal, but the boundary remained a piece of unjust violence and simple leave to cross it would end all propaganda possibilities.

"Genehmigt"—Permission granted

That night Mary sent a letter telegram giving a precis of her message to Lindewerra and promising to postpone the action till 9 a.m. on August 8. She also told the government authorities: "In coming to Germany I had no intention of breaking any law. But when I saw the suffering caused by the division of Germany I felt bound to take this action."

We decided to spend the next day in a visit to the local police headquarters to achieve the miximum personal understanding. I had a long talk with a police commandant who could not have been more kind and courteous to us. I was the more impressed by his behaviour when I heard him whisper to his sergeant: "Have these ladies been arrested?'

About 3 a.m. came a welcome message on the phone "Genehmigt!" Premission Granted!

"So you've hammered your way through after all," said the commandant's superior officer coming into the room smiling.

We took the next bus to the ferry and by six o'clock were sitting with the East Zone Commandant of Lindewerra at his headquarters, translating Mary's message and discussing the WRI conference and the life of Gandhi with a group of youth Volkspolizei.

To sum up. This action illustrates the fact that non-violence can win co-operation from both East and West.

SWEETMEATS

Pure Wholesome Healthy

★ APPETISING—

★ DISTINCTIVENESS of Flavour.

★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.

★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.

★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any where in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક જાતની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
બહાર ગામના ઓર્ડરોને સંભાળથી તાકીદનું ધ્યાન આપીએ છીએ.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.

★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

—By—

Victory V Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)

Phone 24965. — — DURBAN.)

BALANCE SHEET OF PHOENIX SETTLEMENT AND 'INDIAN OPINION'

FOR THE YEAR ENDING 31st DECEMBER 1950

LIABILITIES

SUNDRY CREDITORS		2985 18 5
WAGES - ACCRUED		98 - -
PROFIT AND LOSS APPROPRIATION ACCOUNT:		1037 4 9
Balance 1/1/50	229 17 9	
Add NETT PROFIT THIS YEAR	807 7 -	
	£1037 4 9	

ASSETS

CASH:		342 18 9
On Hand	253 18 -	
At Bank	89 - 9	
	£ 342 18 9	
SUNDRY DEBTORS:		1277 6 1
Open Accounts	170 - -	
Subscription Outstanding	1107 6 1	
	£1277 6 1	
FIXTURES & FITTINGS:		36 15 10
MOTOR CAR:		576 - -
Balance 1/1/50	640 - -	
Less Depreciation 10%	64 - -	
	£ 576 - -	
MOTOR CAR:		
Selling Price	200 - -	
Less Balance 1/1/50	180 14 -	
Nett Profit on Sale	£ 19 6	
DEPOSIT ACCOUNT:		5 - -
STOCK-IN-TRADE:		384 10 -

PHOENIX SETTLEMENT

ACCUMULATED FUNDS:		4128 11 2
Balance 1/1/50	4023 11 2	
Add Amount received Mahatma Gandhi Building Fund	105 - -	
	£4128 11 2	
		£8249 14 4

AGRICULTURAL IMPLEMENTS:		22 10 -
PLANT & MACHINERY:		585 5 9
Balance 1/1/50	550 6 3	
Addition	100 - -	
	650 6 3	
Less Depreciation 10%	65 - 6	
	£ 585 5 9	
RADIOGRAM:		72 9 2
BUILDING ACCOUNT:		3725 17 9
BUILDING SETTLEMENT:		221 1 -
LAND:		1000 - -
		£8249 14 4

TRADING AND PROFIT AND LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31st DECEMBER 1950

	Books	'Indian Opinion'	Total
To Stock 1/1/50		715 10 -	715 10 -
" Purchases	910 16 7.	856 13 -	1767 9 7
" Wages		1488 5 5	1488 5 5
" GROSS PROFIT	144 2 8.	1002 9 -	1146 11 8
	£1054 19 3.	4062 17 5	5117 16 8

	Books	'Indian Opinion'	Total
By Sales & Subscription	670 9 3	3552 1 7	4222 10 10
" Advertising		510 15 10	510 15 10
" Stock 1/1/50	384 10 -		384 10 -
	£1054 13 3	4062 17 5	5117 16 8

To Agricultural Expenses		229 5 2	
" Bank Charges		45 12 3	
" Entertainment Expenses		112 10 -	
" Household Expenses		549 16 1	
" General Expenses		44 9 4	
" Insurance		45 10 9	
" Licence		5 - -	
" Motor Car maintenance and Running Expenses		346 15 10	
" Postage and Telephone		288 4 10	
" Property maintenance		317 2 8	
" Salaries		564 - -	
" Stationery		9 10 2	
" Travelling Expenses		68 9 9	
" Unemployment Insurance Fund		34 5 -	
"Depreciation		129 - 6	
Plant and Machinery	65 - 6		
Motor Car 10%	64 - -		
	£129 - 6		
TOTAL OPERATING EXPENSES			2781 12 4
GROSS PROFIT			807 7 -
			£3596 19 4

By Gross Profit from trading Account	1146 11 8
" Agricultural Sales	64 6 7
" Profit on Sale of Motor Car	19 6 -
" Donations	120 13 9
" " Imperial Indian Citizenship Association.	1123 - 5
" " Gandhi Smarak Nidhi	1123 - 11
	£3596 19 4

PROFIT AND LOSS APPROPRIATION ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31st DECEMBER 1950

To Balance 31/12/50	1037 4 9	By Balance 1/1 50	229 17 9
		" Nett Profit this year	807 7 -
	£1037 4 9		£1037 4 9

BALANCE SHEET AS AT THE 30th JUNE 1951.

LIABILITIES			ASSETS		
SUNDRY CREDITORS		3145 2 5	CASH:		659 - 3
			On Hand	25 1 2	
PROFIT AND LOSS APPROPRIATION ACCOUNT		1760 7 4	At Bank	633 19 1	
Balance 31/12 50	1037 4 9			£659 - 3	
Add Nett Profit for the period	723 2 7		SUNDRY DEBTORS:		1787 17 11
	£1760 7 4		Open Accounts	157 10 -	
			Subscription Outstanding	1535 16 -	
			Advertising "	94 11 11	
				£1787 17 11	
			FIXTURES & FITTINGS:		36 15 10
			MOTOR CAR:		547 4 -
			Balance 31/12/50	576 - -	
			Less Depreciation 10%	28 16 -	
				£547 4 -	
			DEPOSIT ACCOUNT:		5 - -
			STOCK-IN-TRADE:		400 4 6
PHOENIX SETTLEMENT					
ACCUMULATED FUNDS:		4128 11 2	AGRICULTURAL IMPLEMENTS		22 10 -
			PLANT & MACHINERY.		556 - 6
			Balance 31 12/50	585 5 9	
			Less Depreciation 10%	29 5 3	
				£556 - 6	
			RADIOGRAM:		72 9 2
			BUILDING ACCOUNT:		3725 17 9
			BUILDING-SETTLEMENT:		221 1 -
			LAND:		1000 - -
		£9034 - 11			£9034 - 11

TRADING AND PROFIT AND LOSS ACCOUNT FOR THE SIX MONTHS ENDED 30th JUNE 1951

	Books	'Indian Opinion'	Total		Books	'Indian Opinion'	Total
To Stock 31/12/50	384 10 -		384 10 -	By Sales and Subscription	184 5 4	1531 8 8	1715 14 -
" Purchases	174 19 9	653 14 -	828 13 9	" Advertising		438 3 6	438 3 6
" Wages		726 1 3	726 1 3	" Stock 30/6/51	400 4 6		400 4 6
" GROSS PROFIT	25 - 1	589 16 11	614 17 -				
	£584 9 10	1968 12 2	2554 2 -		£584 9 10	1969 12 2	2554 2 -

To Agricultural Expenses		283 1 3	By Gross Profit from Trading Account	614 17 -
" Bank Charges		17 3 6	" Rent received	6 3 -
" Household Expenses		444 10 1	" Agricultural Sales	43 2 5
" General Expenses		24 10 4	" Donations	172 6 6
" Motor Car maintenance		162 1 7	" " Gandhi Smarak Nidhi	1347 13 1
" Postage & Telephone		132 2 10		
" Property maintenance		40 16 -		
" Salaries		222 - -		
" Travelling Expenses		57 9 7		
" Unemployment Insurance Fund		19 3 -		
" Depreciation		58 1 3		
Plant & Machinery	29 5 3			
Motor Car	28 16 -			
	£58 1 3			
TOTAL OPERATING EXPENSES		1460 19 5		£2184 2 -
GROSS PROFIT		723 2 7		
		£2184 2 -		

PROFIT AND LOSS APPROPRIATION ACCOUNT FOR THE SIX MONTHS ENDED 30th JUNE 1951.

To Balance 30/6/51	1760 7 4	By Balance 31/12/50	1037 4 9
		" Net Profit for the period	723 2 7
	£1760 7 4		£1760 7 4

U.N. OVERRULES SOUTH AFRICA OVER SOUTH-WEST AFRICA

THE United Nations Trusteeship Committee on November 16 overruled South African objections to allowing tribal representives from South West Africa to appear before the Committee. The Herero chiefs of South West Africa want the territory to be placed under United Nations trusteeship.

A joint resolution was moved by Guatemala and nine other countries, asking the Committee to:—

(1) Grant a request for a hearing from five Herero chiefs; and

(2) To ask the South African Government to grant the chiefs all travel facilities for their trip to Paris.

The resolution was passed by 37 votes to 7 with seven abstentions.

Countries voting against the resolution, with South Africa, were: Britain, Australia, New Zealand, Belgium, France and the Netherlands.

The United States, Canada, Denmark, Norway, China, Peru and Israel abstained.

Dr. T. E. Donges, said he opposed the resclution on numurous grounds.

He quoted population figures to show that the tribes who desired to be heard by the committee represented only about a quarter of the indigenous population.

In spite of propaganda from persons outside South West Africa to inflame feelings, satisfaction and restfulness there had increased, ' said Dr. Donges.

"It is one of the most peaceful corners of the world."

He said a special ad hoc committee had dealth with South West Africa in the last Assembly, and that the present committee on Trusteeship was being asked to consider the application for hearings in a way which conflicted with the ad hoc committee.

The resolution asks you to flaunt the International Court of Justice, the ad hoc committee and the Government of South Africa. There could be no course more calculated to wound the susceptibilities of a United Nations member.

Dr. Donges said he considered the proposal a slap in the face both for international bodies and for South Africa.

This wanton act of folly and gratuitous insult to so many could be ludicrous if it were not frought with dangerous consequences.

The South African Government view the matter in a very serious light and with very grave concern. It would force our Government to reconsider our whole attitude to the problem. He asked the Committee to reject the resolution and refuse a hearing to the Herero chiefs.

Dr. Donges was supported by Mr. Edward Bonnefous of France, who said that oral petitions were not permitted under the old mandate system.

Asked by the Guatemalan delegate, Senor Jose Luis Mendoza, if the South African Government had ever transmitted tribal petitions to the United Nations, Dr. Ralph Bunchne, the chief of the United Nations Trusteeship Division, said, "No petitions have ever been forwarded by the South African Government.

Senor Mendoza said Dr. Bunche's reply completely throws down the argument of Dr. Donges.

Britain had earlier asked the Committee not to take any hasty decision about granting a hearing to the chiefs.

The British delegate, Mr. Alan Brown, said the Trusteeship Committee should ask the chiefs, who have certain complaints to make against South Africa, to exercise patience, as the exact status of their territory was still under discussion.

Mr. Brown said there was no article in the United Nations Charter under which petitions could be heard from territories which are not Trust territories.

The question whether South West Africa could be regarded as a trust territory was still in dispute, he said.

Miss V. Sammy and her brother Mr. Thambi Sammy of Kimberley came on a brief visit to Durban. They were the guests of Mr. A. B. Moosa. They paid a visit to the Phoenix Settlement this week and had lunch there with Mr. and Mrs. Manilal Gandhi. After spending a few weeks in Durban they have left for Kimberley.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

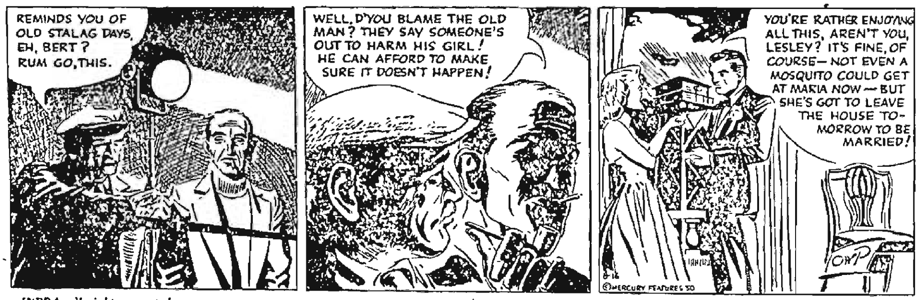

INPRA all rights reserved

To be continued

Save Money On **FURNITURE**

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY (PTY.) LTD.,

64 Alice Street, DURBAN.

FAREWELL RECEPTION TO MR. CHARI

MR. R. T. Chari Secretary to the office of the High Commissioner for India in the Union, who leaves for England by air at the end of this week, paid a flying visit to Durban last week. He arrived in Durban on Thursday night and was the guest of Dr. G. M. Naicker. On Friday he visited the Phoenix Settlement and had lunch there. At 3.30 p.m. an At Home was given in his honour by the Natal Indian Organisation at the resi dence of Mr. A. B. Moosa, in Goble Road.

On Saturday afternoon a fare well reception was given in his honour at the Parsee Rustomjee Hall, Queen Street, Durban, by the Natal Indian Congress. Dr. G. M. Naicker, the President of the Congress presiding.

Dr. Naicker paid tribute to the good services of Mr. Chari during his term of office and assured the Government of India through him that they would fight for their just rights in this country without marring the fair name of India.

Mrs M. B. Lavoipiere, who represented the Europeans and took a keen interest in the cause of the oppressed people referred, in the course of her speech, to the magnificent gesture the Government of India had made at the time of the riots of assisting the families of Africans who were victims. The gift in itself was a generous one, but the message of goodwill it carried, she said, is one that will always be remember ed as symbolic of the real brotherhood of man.

"On the eve of Mr. Chari's "depature," for India the speaker said, "I take this opportunity of of pleading for improved race relations and better understanding between the races.

"The whole idea of race differences and barriers standing between groups of men and women is the cause of fear, hatred and even bloodshed. Until we get rid of the race idea, the concept of White supremacy or the supremacy of any other colour or nationality, we can hope for little peace.

"There are other causes of strife and war but racialism is one of the worst. The publication of letters written to the Press on, racial matters, and those written to individuals who have no race hatred and are not afraid to declare their views, should convince even the most ardent sceptic of the desparate need for uprooting race hatred from our lives and society. The average man in the street does not realise what race prejudice can do to a people. How can he understand what people have to endure who are segregated and discriminated against. "Man-in-the-street must be told said Mrs. Lavoipiere, that to put a man in a position of insecurity, to hurt his pride and self respect, to humiliate him with name calling, social ostracism and abuse, with poverty, restricted employment, to make him an inferior, a 2nd class citizen, is a crime against all decency and common humanity.

"It should be our purpose to bring this home to the people of this country. At every turn we must let them know what race discrimination does 'How it interferes with our home life, our social life, our work a day life, how it thwarts our ambitions and our aspirations; how it impairs our health and efficiency, and how it takes the very heart out of a man. Let us all here today resolve to work together and show the other man whenever we have the opportunity how the other two thirds of our people live, and how strength and prosperity can only come to our country out of unity.

"Let this be the message which Mr. Chari takes back with him to the people of India, that despite South Arica's discriminatory race policy, there are those in South Africa who believe in, and are working for, the brotherhood of man," said Mrs. Lavoipiere.

"The local Secretary of the African National Congress paid tribute to Mr. Chari's services and thanked the Government of India for the interest they were taking in the cause of the Africans.

Mr. Chari in the course of his speech said that there was a ten dency in the country, to solve human problems by keeping human-beings of different race and colour in separate water tight compartments, which will never succeed.

He said there was one and only way for the Indians in particular, and the non-Europeans in general, to overcome their difficulties in this country and that was to follow not the path of violence but the path of love and non-violence shown by Mahatma Gandhi.

He said his endeavour and that of the Government of India was to solve the Indian problem by a round table conference but through the adamancy of the Union Government they had failed to achieve that.

He said he was happy to say that during his three years term of office in this country he had gained the friendship not only of many of his own countrymen but also of many Europeans and other nationalities and he will carry back with him happy memories of this fair land and will keep the welfare of his people at heart wherever he may be situated.

Mr. Chari thanked the Congress, Mrs. Lavoipiere and the African people for the kind remarks they had made and assured the Africans that th Government of India always had their welfare at heart

On Sunday morning Mr. Chari left Durban for Johannesburg breaking his journey to meet the Indians in Maritzburg and Ladysmith.

SMALLEST GROUP GETS BIGGEST SHARE OF STATE'S £14,000,000

ANNUAL WELFARE EXPENDITURE

THE following Press Statement has been issued by the S.A. Institute of Race Relations:

According to figures published by the Bureau of Census and Statistics as preliminary figures for the census of May 8th 1951, the African population of the Union (8,410,937) is three and a quarter times that of the European (2,588,933), while the combined Coloured (1,078,621) and Asiatic (358,738) populations (1,437,359) are just less than twice (1.8) the size of the European. With these relationships in mind it is interesting to compare the figures published in the Report of the Welfare Organizations Board for the year ended June 30th 1951.

According to this Report the welfare activities of the Union Government for the period under review cost the State £14,000,000. This figure is 9.2 per cent., of the total estimated State Expenditure and was employed in Old Age, Disability, Blind and War Veterans Pensions, as well as in other pensions and grants.

Divided equally over the total population of the Union (calculated on the Report's estimate of 12,000,000) this would mean an expenditure of £1. 8. 4d. per head, but in practice the money was divided so that the expenditure per head of the total European population was £5. 8. 0d, and in consequence the amount per head spent on the Non-European population over the same period was very much less than £1. 3. 4d. (As the census of May 51 revealed the total population as 12,437,229, almost half a million more than the estimated figures, both the per head expenditure figures given in the Report are slightly greater than the actual figures).

In Old Age Pensions, alone, the Europeans received £4,343,000, an amount which is 4.1 times that spent on three and a quarter times their number of Africans who received £1,199,000; and 3.7 times that spent on Asiatics and Cape Coloureds combined, who received £1,045000.

In School Feeding the Europeans received some £854,000 which is 1.5 times the amount (£555,000) received by three and a quarter times their number of Africans, and 1.7 times that spent on Cape Coloured and Asiatics (£476,000) who are twice their number.

Grants under Workman's Compensation for Europeans, Cape Coloured and Indians combined, totalled £2,233,079 during this period, this amount is three times greater than that spent on twice their number of Africans, who re ceived £749,839.

In pensions for the Blind, Africans received £170,000 which is 2.1 times the amount of money given to Europeans, £78,000, while Cape Coloured and Asiatic persons in the same group were granted £54,000, which is one third of that granted to six times the number of Africans. Although the position may appear to be reversed in this section, in practice the Africans received, per head, only two thirds of the amount received per head by the Europeans.

P.O. Box 96. Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

AN IMPORTANT DECISION ON IMMIGRATION ACT

A YOUNG Johannesburg Indian who because of wartime delays in getting to the Union, did not arrive in South Africa until he had turned 16, has been granted an order declaring that he is entitled to remain in South Africa as a person exempted from the provisions of the Immigration Act relating to prohibited immi grants.

The order was granted by Mr. Justice Price in a considered judgment delivered in the Supreme Court, Pretoria, to Boodhia Bhana, a shop assistant, of Kotze Street, Hillbrow, Johannesburg. Had he been under 16 when he came to the Union said the judge, he would have had a legal right to be admitted to the country.

Bhana's father was domiciled in the Union, and died in 1949. In September, 1944, he arranged for his wife, then in India, to come to Johannesburg with her two children, who were both under 16.

As a result of war-time disorganisation the necessary documents could not be completed till 1946, when Bhana was over 16. He was accordingly dealt with separately.

On March 14 1946, Bhana was told that as he was over 16, he could be admitted on a temporary permit. If he entered the Union on or before June 30th 1946, and in his mother's company. He would, however, be allowed to remain on a temporary permit until the law was amended to meet cases such as his.

On his arrival he was given a temporary permit allowing him to pass through Natal on his way to his father in Johannesburg. In September, 1950, after his father's death, the Immigration Department instructed him to leave the Union.

The temporary permit given him on landing, said the judge, was clearly only to allow him to pass through Natal. No temporary permit was issued in respect of the Transvaal, where it was known he was going to live.

"The petitioner in this case was admitted into the Transvaal under a promise that he could remain there until legislation was passed authorising premanently in South Africa. His residence therefore for an indefinite period, and on the authority of the Ballinger case, this permission to remain indefinitely amounted to an exemption and permittedd him to acquire a South African domicile, which he has done."

An exemption of his sort must confer a permanent right.

"It is unthinkable that thereafter such a person can be declared to be a prohibited immigrant." said the judge.—'The Star.'

PUNISHMENT UNDER GROUP AREAS ACT

Ellen Hartslief (59), a Coloured woman, of West Turffontein Road, Turffontein West, appeared before Mr. G. Aling in the Magistrate's Court Johannesburg on November 7, on a charge under the Group Areas Acc of 1950, in that she unlawfully occupied premises in West Turffontein Road, in an area designated under the Act as European.

Hartslief said in evidence that her husband, who died recently, was a European.

He had bought the premises in 1949. He had voted in the Transvaal as a European and had served in the South African Air Force during the war as a European.

"We were married in 1913 before they started to fish out all these things about people," she said.

Mr. Fleischack for Hartslief, said that she had occupied the premises through her husband. If his occupation had been lawful, her occupation was lawful.

"The Crown has not proved that Hartslief's husband was not a European and that his occupation was illegal."

Mr. Aling: It is clear that the law makes it illegal for any Coloured person to occupy premises in designated areas other than Coloured person is married to a European.

Summing up, Mr. Aling said that the duplicate marriage certificate showed that Hartslief's husband was Coloured but that he passed as a European.

Order To Quit

Hartslief was found guilty and ordered to leave the premises by May 31 next year. She was fined £20 or a months imprisonment, suspended on condition that she vacates the premises by that date.

"I feel that the circumstance are unfortunate as far as the accused is concerned," Mr. Aling said.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beinter Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street, DURBAN.

Box 2689. Tel. Add.: "SUITINGS." Phones: 20063 & 63512.

KASHMIR

SPEAKING on the Kashmir issue at a Press conference in New Delhi Mr. Nehru said, referring to the report of Dr. Frank Graham, United Nations Representative on Kashmir:

"If you study that report carefully, you will see that he went a long way in exploring this matter. He did not meet with final success, but he went a good way towards success. Maybe the matters that remained are ticklish and difficult."

Mr Nehru recalled that the resolutions of the United Nations Commissions were based on two major premises or considerations. One was that that part of Kashmir State, which was occupied by the Pakistan armies or their associates, whether it was called the "Azad Kashmir," area or by any other name, should be vacated. The Pakistan armies should leave it completely.

The Commission felt that a new situation had been created by the entry of Pakistan forces Whatever be the merit of the report of the Commission, there was no doubt that Pakistan armies entered a new territory which did not belong to them and it was aggression. One might argue as to their justification for doing so, but the Commission's report was based on Pakistan going completely out of the "Azad Kashmir" area.

The second point, Mr. Nehru said, the Commission agreed to was that the Indian Army should withdraw in "bulk." The "bulk" was not defined. The point agreed to was retention of some parts of the Indian armed forces there to ensue security from any possible invasion. "Those were the basic things on which we talked for the last two or three years. The points of argument were the timing for the disbandment of Azad Kashmir forces and the quantum of the Indian armed forces to be withdrawn."

Mr. Nehru said that during his period, since the cease-fire in Kashmir in the beginning of 1949, "the first step had not been taken. The first step was the withdrawal of Pakistan forces. So far as we are concerned we are to withdraw the bulk of the army after Pakistan has taken that step but they have not taken that step. Nevertheless, we withdrew from Kashmir about 40 per cent. of our forces. The process of withdrawal was gradual and continuous till sometime this year. We stopped it because of growing tension and talk of war and jehad in Pakistan."

These matters, said Mr. Nehru came up before Dr. Graham. Dr. Graham noticed that India had gone pretty far by agreeing to withdraw her forces. The minimum agreed to by India was hardly enough for any major operation if Kashmir was invaded, but India was prepared to take that risk. "We said that as conditions improved, we would be prepared to reduce that minimum too. If conditions improved 100 per cent., we would remove our forces 100 per cent." The matters at issue had thus been narrowed down.

Dr. Graham had considered only the issue of demilitarisation. That, of course, was not the entire issue. But after that first major step was got over, the other could be tackled.

Mr. Nehru was asked: In view of the Kashmir Constituent Assembly's decision to ratify the accession to India, do you agree that the Paris session of the U.N. General Assembly will be the last opportunity to do something positive about Kashmir?

The Prime Minister said: "We made it clear that the Kashmir Constituent Assembly does not come in the way of a decision by the Security Council. And we stand by that completely. Naturally, any Kashmiri as an individual or group has the right to declare his opinion about important matters and the Constituent Assembly has a perfect right to declare its views in regard to it. What it will do, I do not know. The primary idea is to frame a constitution for the Jammu and Kashmir State. In framing a constitution one has to frame the constitution on the existing basis. What happens in the future may upset that basis. Anyhow it does not come in the way of the Security Council considering this problem."

The Government of India's policy, right from the beginning, said Mr. Nehru, was that the Kashmiris must decide their own future. He had no doubt about the views of the people of Kashmir by and large on this subject. He had never had any doubt about it. "It is not a question of my wishing this or that," said Mr. Nehru, "But I have been intimately connected with the people of Kashmir and I know what they feel or what they want. I would have said that at any time. But India, unilaterally and of its own accord, suggested long ago a plebiscite. This was later accepted by the Security Council. It was not accepted, to begin with, by Pakistan. It was only later that they accepted that idea. As a matter of fact, even before partition, when no trouble had arisen about Kashmir between India and Pakistan, we had declared that the people of Kashmir should decide their own future, I had said that the proper course would be for a Constituent Assembly to be elected by the people of Kashmir in considering this question. Then this trouble came in the way.

Replying to further questions, Mr. Nehru said that he had all along been putting to the leaders of Pakistan that they should declare clearly and unequivocally that as between India and Pakistan, there would be no war to settle any question. He wanted specifically to include Kashmir in that. "For my part," said Mr. Nehru, "I will go a step further, I will be prepared to have a non-aggression pact with Pakistan, ruling out aggression of one party against the other, always including Kashmir in that." It was not possible to have a non-aggression pact and then leave out an area where there could be aggression, he said.

Dr. Matthai's Criticism

A correspondent aked whether Dr. John Matthai's statement that India was spending about Rs. 360 to Rs. 400 million on Kashmir every year was correct.

Mr. Nehru said that first of all he had no desire to enter into an argument with ex-members of his Government. "It is not becoming for them or for me." Secondly, Dr. Matthai was somewhat "out of date." Dr. Matthai might, perhaps, talk with some authority of the period that he was here. Thirdly, Mr. Nehru said, "I do not think it is correct to say that we are spending large sums of money, because, wherever it is, we have to spend money on the upkeep of the army. We are not fighting. The money spent is for the upkeep of the armed forces. You may say that money will be saved if we reduce our army. That is a separate proposition. We certainly could save money by demobilising our army to a certain extent. We probably would have demobilised as we did last year. In 1950, we demobilised 52,000 men and it was our intention to demobilise 100,000 in 1951. But after just beginning the second process we stopped it because of the critical situation."

A correspondent asked for Mr. Nehru's reaction to a suggestion that D. Graham should have more time to explore the possibilities of a settlement of the Kashmir issue. Mr. Nehru replied: "Certainly he will have all the help we can give him."

WANTED

A Teacher conscientiously interested in children's mental, physical and cultural development, for Livingstone Indian School should have knowledge of holding Kindergarten and Primary classes through the medium of English.

Scale £230x10 — 260x20 — 300x10 — 320x10 — 400x15—45. Plus Cost of Living Allowance and War Bonus amounting approximately to 22½ per cent. Successful candidate would be required to commence duty approximately on 22nd, January, 1952 at Livingstone.

Apply with qualifications to:—
Secretary, British Indian Association.
P. O. Box 202, Livingstone

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES
551

DHIRUBHAI P. NAIK
Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૬ | શુક્રવાર તા. ૨૩ નવેમ્બર, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૩ નવેમ્બર, ૧૯૫૧.

શિસ્તની ખામી

આપણા હીંદી ભાઇઓમાં એક મોટી ખામી એ છે કે આ દેશમાં આપણા હકો પર પ્રતિબંધ મુકનારો કાયદો આવવાની વાત જેવી આપણે કાને પડી કે તુરતજ આપણે હાંફળાફાંફળા બની જઇએ છીએ અને પ્રત્યેક વ્યક્તિ પોતાના બીજા ભાઇઓનું શું થશે તેનો ખ્યાલ સરખોયે કર્યા વિના પોતાના લાભોનું રક્ષણ કરવા અધીરી બની જાય છે. આ દેશમાં જન્મેલા અને વસવાટનો હક ધરાવતા હીંદીઓને આ દેશમાં હક નહિ ધરાવતી કન્યાઓ સાથે લગ્ન કરવા બહાર જતા અટકાવનારો ઇમીગ્રેશન કાયદામાં સુધારો લાવવાનું સરકાર વિચારી રહી હોવાના ટુંક સમય પર દૈનિક અખબારોમાં આવેલા ખબરપરથી આવું બનેલું છે. આવી મતલબનો કાયદો આવતી પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં સરકાર લાવવા ધારે છે અને બીન સત્તાવાર તેનો ઇન્કાર કરવામાં આવ્યો છે એ કરતાં વિશેષ ખબર હજુ કશા નથી આવ્યા. પરંતુ લાગતાવળગતા ભાઇઓ તો અધીરા બની જઇ અત્યારથીજ પોતાના છોકરાઓના ઝટપટ લગ્ન કરી નાખી પોતાના લાભો સાંચવી લેવાની ધમાલમાં પડી ગયા છે.

અમારે કમનસીબે કબુલ કરવું પડે છે કે આપણામાં રહેલી અશિસ્તની ખાસીયતનો આ એક નમુનો છે. જરા દીર્ઘ દ્રષ્ટિ વાપરી આપણા એ ભાઇઓનો આપણે કાં ન વિચાર કરીએ કે જેઓ પ્રતિકુળ સંજોગોના કારણે પોતાના લાભો સુરક્ષિત રાખવાની સ્થિતિમાં નથી? શું આપણે એ લોકોનો વિચાર નહિ કરવો જોઇએ અને બીજાઓનું થશે તે આપણું થશે એમ મન સાથે સમાધાન કરી તેઓની પડખે ઉભા રહેવું નહિ જોઇએ? બીજાઓ જે આપણા જેટલા ભાગ્યશાળી ન હોઇ નથી ભોગવી શકતા તે ભોગવવાનો આપણને શો અધિકાર છે? આ વલણ ખરી રીતે મનુષ્ય માત્રની પોતાના ખાનગી જીવનમાં હોવી જોઇએ. પરંતુ જાહેર જીવનમાં જ્યાં આખી કોમ સંડોવાયેલી હોય ત્યાં તો તે ખાસ જરૂરી થઇ પડે છે.

દાખલા તરીકે એક ડુબતું વહાણ લો. તેમાં બીજાઓના જાનનું શું થાય છે તેની પરવા કર્યા વિના જો પ્રત્યેક પુરૂષ કે સ્ત્રી પોતાનોજ જાન બચાવવા અશિસ્તપણે વર્તવા મંડી પડે તો કેવું થાય? સાઉથ આફ્રીકામાં આજે આપણે એ દશામાં મુકાયા છીએ. અને એવે સમયે આપણો દ્રઢ નિશ્ચય એજ હોવો જોઇએ કે જીવ્યા તો સૌ સાથેજ જીવીશું અને મર્યા તો સૌ સાથેજ મરીશું. પ્રતિકુળ સંજોગોના કારણે બીજાઓ જે પામી નહિ શકતા હોય એ આપણે સ્વેચ્છાએ જતું કરવું જોઇએ અને સૌએ સાથે રહેવા અરસપરસ મદદગાર થવું જોઇએ.

ગોરી પ્રજા સાથે સમાનતાનો આપણે દાવો કરી શકીએ તે પહેલાં એ પ્રજા પાસેથી આપણે હજુ ઘણું શીખવાનું છે. તેનામાં અવગુણો ઘણા છે. પરંતુ આજે જો એ પ્રજા ટકી રહી હોય તો તેના ગુણોને લીધે અને શિસ્ત અને નાગરીક તરીકેનું ભાન એ તેનામાં સૌથી મહાન ગુણ છે. સાઉથ આફ્રીકામાં બન્ને ગોરી પ્રજાઓ—અંગ્રેજ અને આફ્રીકાનર અરસપરસ ઝઘડી રહી છે. છતાં બન્નેએ સાથે ઉભવાના કેવા અથાગ પ્રયત્નો થઇ રહ્યા છે. પરંતુ જેને તેઓ મહત્વની બાબતો ગણે છે, જેવી કે, દાખલા તરીકે, બીન-ગોરી પ્રજા પ્રત્યેની વર્તણુક, તેના સંબંધમાં તે બન્ને એક છે. સિદ્ધાંતમાં બન્ને પ્રજાઓ એક મત છે. વિગતોની બાબતમાં તેઓમાં મતફેર છે પરંતુ કટોકટીના સમયમાં એ દુર કરતાં તેઓને વાર નહિ લાગે.

આપણામાં ગોરી પ્રજાના દુર્ગુણો ગ્રહણ કરવાની વૃત્તિ રહેલી છે નહિ કે તેના ગુણો. માનવજાતીની એ એક નબળાઇ છે. પરંતુ આપણે એ નબળાઇ દુર કરવાની ટેવ પાડવી જોઇએ અને તેઓના ગુણોનુંજ મનન કરી તે ગ્રહણ કરવાનો અથાગ પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. તોજ આપણે આ દેશમાં સમાન વર્તાવના આપણા દાવાનું વાજબીપણું અને હીંદના વત્નીઓ તરીકેની આપણી લાયકાત સિદ્ધ કરી શકીશું.

નોંધ

જાતીભેદ ઉપર ખ્રીસ્તી ધર્મ ગુરૂઓ

નાટાલના બીશપ રાઇટ રેવરન્ડ ટી. જી. વી. ઇનમેન ગયે અઠવાડીએ મેરીટઝબર્ગ જવા ઉપડતાં ડરબનમાં તેમના માનમાં થએલા મેળાવડામાં બોલ્યા હતા કે ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ હવે દેશનો કાયદો થયો છે અને તેથી તે સ્વિકારી લેવો જોઇએ. તેમણે આશા દર્શાવી કે ગ્રુપ એરીયાઓ પાડવામાં સીટી કાઉન્સીલ ચર્ચોનું કાર્ય ધ્યાનમાં રાખશે અને નોન-યુરોપીયન ચર્ચો અને સામાજીક કાર્યોના મથકો યુરોપીયન લત્તાઓની વચ્ચે હોય ત્યાં તે રહેવા દેશે. તેમણે કહ્યું યુરોપીયન લત્તાઓમાં રહેતા નેટીવ નોકરોને બંદગી અને વિશ્રાંતિને માટે બહાર જવું પડે એ ખોટું ગણાય.

આથી વિરૂદ્ધ કેપટાઉનમાં મળેલી એંગ્લો ડાયોસીસન સીનડમાં કેપટાઉનના બીશપ લેવીસે એવો ઠરાવ મુક્યો હતો કે કોઇ પણ વર્ગ અન્યાય અને નિરાશાથી પીડાય એવા કાયદા કે વહીવટ કરવાનું સરકારને બંધ કરવાનું સીનડે સુચવવું જોઇએ. બીશપ લેવીસના ઠરાવમાં વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે હમણામાં થએલા કાયદા તેમજ વહીવટ રંગવર્ણા લોકોને આર્થીક નુકસાન પહોંચાડનારા અને માન ભંગ કરનારા છે. બીશપ લેવીસે કહ્યું કે "ગોરા અને બીન ગોરા વર્ગો વચ્ચે સંબંધ બગડયો છે અને અસંતોષ, કડવાશ અને નિરાશાની લાગણી બહોળા પ્રમાણમાં વર્તી રહી છે. આ શોચનીય અને ભયંકર સ્થિતિ કેટલાંક વર્ષ દરમીયાન થયેલા કાયદાઓથી થઇ છે જે કાયદા સામાજીક ભેદ પાડનારા, અસમાન હકો અને છુટો આપનારા અને બીન-ગોરી વસતીને કાયમનો હલકો દરજ્જો આપનારા છે."

કોન્સ્ટેન્સ્યાના બીશપ પીસી રંગવર્ણીઓને લાગુ પડતા હમણામાં થએલા કાયદાઓની પાછળ "સરકારની શુભેચ્છા!"ને વિષે બોલ્યા હતા. બીશપ પીસી બીશપ લેવીસના ઉપરોક્ત ઠરાવ સામે સુધારો લાવ્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે બીશપ લેવીસ જે કાયદાનું સુચન કરી રહ્યા છે તે કાયદાની પાછળ નવયુગના અને નવી આશાના ચિન્હો રહ્યાં છે એ ઘણા લોકો સમજતા નથી! "હાલના કાયદાઓની આપણાપર દયા થઇ છે તેની પાછળ રહેલા સિદ્ધાંતો"ની બીશપ પીસી વાત કરવા ગયા ત્યારે તેમને સીનડમાં હાજર રહેલા બીજા પાદરીઓએ તિરસ્કારથી હસી કાઢ્યા હતા.

અમને નોંધ લેતાં સંતોષ થાય છે કે અતિ ઉગ્રવાદી નેશનલીસ્ટ સિવાયના બીજા સઘળા અખબારોએ બીશપ પીસીની આ અવિચારી અને અખ્રિસ્તી ઉક્તીઓને વખોડી કાઢેલી છે.

મી. ચારીના માનમાં વિદાયગીરીના મેળાવડા

યુનીયન ખાતે હીંદના હાઇ કમીશનરની ઓફીસના સેક્રેટરી મી. આર. ટી. ચારી, જે આ અઠવાડીયાની આખરીએ ઇંગ્લાંડ જવા પ્લેનમાં ઉપડશે તેઓ ગયે અઠવાડીયે ડરબન ઉડતી મુલાકાતે આવ્યા હતા. ગુરૂવારની રાતે તેઓ ડરબન આવી ડો. જી. એમ. નાયકરના મહેમાન બન્યા હતા. શુક્રવારે તેઓએ ફીનીક્સ સંસ્થાની મુલાકાત લીધી હતી અને ત્યાં લંચ લીધું હતું. સાંજે સાડા ત્રણ વાગે નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશન તરફથી મી. એ. બી. મુસાના ગોબલ રોડપર આવેલા મુકામે મી. ચારીના માનમાં એટહોમ થયો હતો.

શનીવારે બપોરે નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ તરફથી તેમને વિદાયગીરીનું માન આપવા ક્વીન સ્ટ્રીટ પર પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં મેળાવડો થયો હતો. કોંગ્રેસ પ્રમુખ ડો. જી. એમ. નાયકરે પ્રમુખ સ્થાન લીધું હતું.

ડો: નાયકરે ભાષણ કરતાં મી. ચારીએ પોતાની કારકીર્દી દરમીયાન કરેલી સેવાઓની તારીફ કરી હતી અને તેમના દ્વારા હીંદ સરકારને એવી ખાત્રી આપી હતી કે આ દેશમાં હીંદીઓ પોતાના ન્યાયી હક્કોને માટે હીંદના નામને કલંક લગાડ્યા વિના લડશે.

મીસીસ એમ. બી. લેવોય પીયર, જે યુરોપીયનોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતાં હતાં અને કચડાયેલા લોકોના સવાલમાં ઉંડો રસ લે છે તેમણે ભાષણ કરતાં ડરબનમાં આફ્રીકનો અને હીંદીઓ વચ્ચે થએલા રમખાણો વખતે હીંદિ નાણા મદદથી બતાવેલી સુંદર ચેષ્ટાનું સુચન કર્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે એ રકમ તો ઉદાર હતી જ પરંતુ તેની પાછળ રહેલો શુભેચ્છાનો સંદેશ ખરાં માનવ બંધુત્વનાં પ્રતીક તરીકે કાયમને માટે યાદ રહી જશે.

વધુમાં તેમણે કહ્યું: "મી. ચારી હીંદ જવા વિદાય થાય છે તે પ્રસંગે આ દેશમાં ભિન્ન જાતીના લોકો વચ્ચેનો સંબંધ સુધારવાની અને તેઓ વચ્ચે વધારે સારી સમજુતી સ્થાપવાની જરૂર વિષે ધ્યાન ખેંચવાની હું આ તકનો લાભ લઉં છું.

જાતીભેદનો આખો ખ્યાલ અને પુરૂષો અને સ્ત્રીઓના વર્ગો વચ્ચે પાડવામાં આવતા ભેદો જ ભય, તિરસ્કાર અને ખુનરેજીનું કારણ છે. જાતીભેદનો, ગોરાની સર્વોપરિતાનો અથવા તો કોઇ પણ વર્ણની કે પ્રજાની સર્વોપરિતાનો ખ્યાલ જ્યાં સુધી આપણામાંથી કાઢી નહિ નાખીશું ત્યાં સુધી શાંતી સ્થપાવાની આશા રાખી નહિ શકાય.

ઝઘડા અને યુદ્ધનાં બીજાં પણ કારણો છે પરંતુ જાતીભેદ એ સૌથી ખરાબમાં ખરાબમાંનું એક છે. જાતીભેદ પર અખબારોમાં જે કાગળો પ્રસિદ્ધ થાય છે અને જેઓનામાં જાતી દ્વેશ નથી અને પોતાના વિચારો નીડરપણે જાહેર કરતાં ડરતા નથી તેવા લોકોપર જે વ્યક્તિગત કાગળો લખાય છે તે પરથી આપણા જીવનમાંથી અને સમાજમાંથી જાતીદ્વેશ ઉખેડી કાઢવાની કેટલી જરૂર છે તેની પ્રચંડ નીરાશાવાદીને પણ ખાત્રી થયા વીના નહિ રહે. રસ્તે જતા સાધારણ માણસને જાતીદ્વેશથી લોકોને શું થાય છે તેની જરાયે ખબર નથી. જે લોકોને કાયદા વાડાઓમાં ગોંધવામાં આવેલા છે અને જેઓ સામે ભેદ પાડવામાં આવે છે તેઓને શું સહન કરવું પડે છે એ તેઓ શું સમજે?"

મીસીસ લેવોઇપીયરે કહ્યું કે, "રસ્તે જતા માણસને સમજાવવામાં આવવું જોઇએ કે કોઇ પણ માણસને અરક્ષિત સ્થિતિમાં મુકવો, તેનું સ્વમાન ભંગ કરવું, તેને નામો આપી હલકો પાડવો, સામાજીક બહિષ્કાર કરવો, ગાળો ભાંડવી, તેની ગરીબ હાલત કરવી, નોકરીના સાધનો પર પ્રતિબંધો મુકવા, તેને હલકો ગણવો, ઉતરતા દરજ્જાનો નાગરીક ગણવો એ શિષ્ટાચાર અને માનવતાના સઘળા નીયમોનો ભંગ કરવા બરોબર છે.

"આ વસ્તુ આ દેશના લોકોના મગજમાં ઠસાવવા આપણું બનતું સઘળું કરવું જોઇએ. જાતીભેદના દુર્ગુણોનું હરઘડી આપણે તેઓને ભાન કરાવવું જોઇએ. આપણા ગ્રહજીવનમાં, આપણા સામાજીક જીવનમાં, રોજના કાર્યમાં તે કેટલો ભેડચણરૂપ થઇ પડે છે, આપણી અભિલાષાઓને કેવી તોડી પાડે છે, આપણી તંદુરસ્તી, શક્તિને કેટલું નુકસાન કરે છે, માણસનું હૃદય કેવું મારી નાખે છે એ સમજાવવું જોઇએ.

"સાથે મળી કામ કરવાનો અને આપણા બેત્રસાંશ લોકો કેવી દશામાં રહે છે અને સંગઠનથી જ આપણા દેશની શક્તિ અને આબાદી વધી શકશે એ જ્યારે જ્યારે તક મળે ત્યારે આપણા ભાઇઓને સમજાવવાનો આજે આપણે સંકલ્પ કરીએ."

અંતમાં તેમણે કહ્યું: "હીંદના લોકોને મી. ચારી સાથે આપણે એ સંદેશો પાઠવીએ કે સાઉથ આફ્રીકાની જાતીભેદની નીતી છતાં સાઉથ આફ્રીકામાં એવા પણ લોકો છે કે જેઓ માનવ બંધુત્વમાં માનનારા અને તેને માટે કાર્ય કરનારા છે." આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના સ્થાનિક સેક્રેટરીએ મી. ચારીની સેવાઓની તારીફ કરી અને હીંદ સરકાર આફ્રીકનોના સવાલમાં જે ઉંડો રસ લઇ રહી છે તેને માટે આભાર દર્શાવ્યો.

મી. ચારીએ ભાષણ કરતાં કહ્યું કે આ દેશમાં એવી વૃત્તિ વર્તી રહી છે કે માનવ પ્રશ્નોનો ઉકેલ જુદી જુદી જાતી અને વર્ણના માનવીઓને જુદા વાડાઓમાં ગોંધીને ઉકેલી શકાશે પરંતુ તેમાં તેઓ કદી સફળ નહિ થાય.

તેમણે કહ્યું કે આ દેશમાં ખાસ કરી હીંદીઓ અને સામાન્યતઃ સઘળા બીન-ગોરાઓને પોતાની મુશ્કેલીઓમાંથી ઉગરવાનો એક માત્ર જ માર્ગ છે અને તે હીંસાનો નહિ પરંતુ મહાત્મા ગાંધીજીએ શીખવેલો પ્રેમ અને અહીંસાનો જ છે.

મી. ચારીએ કહ્યું કે તેમણે તેમજ હીંદ સરકારે હીંદી સવાલનો ઉકેલ રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સથી લાવવાનો અથાગ પ્રયત્ન કર્યો હતો પરંતુ યુનીયન સરકારની હઠીલાઇથી એ સફળ નથી થયો.

તેમણે કહ્યું કે આ દેશમાં પોતાની કારકીર્દી દરમીયાન તેઓ પોતાની કોમમાં જ નહિ પરંતુ અંગ્રેજોમાં તેમજ અન્ય કોમોમાં અનેકોની મીત્રતા સંપાદન કરી શક્યા છે અને આ દેશ છોડી જતાં પોતાની સાથે અનેક સુખદ સંસ્મરણો લઇ જશે અને જ્યાં હશે ત્યાં પોતાના દેશબંધુઓનું હિત હૈયે રાખશે.

મી. ચારીએ અંતમાં કોંગ્રેસે, મીસીસ લેવોયપીયરે તેમજ આફ્રીકનોએ તેમને વીષે જે પ્રેમભર્યાં વચનો કહ્યાં હતાં તે બદલ તેઓનો આભાર માન્યો અને આફ્રીકનોને ખાત્રી આપી કે હિંદ સરકાર હમેશાં તેઓનું હિત હૈયે રાખશે.

રવીવારે સવારે મી. ચારી મેરીટ્ઝબર્ગ અને લેડીસ્મીથમાં થોડું રોકાઇ જોબર્ગ જવા ઉપડી ગયા હતા.

ઇમીગ્રેશન કાયદા સંબંધી એક અગત્યનો ચુકાદો

જોહાનીસબર્ગના એક હીંદી ભાઇ જે યુદ્ધ દરમીયાન યુનીયનમાં દાખલ થવામાં ઢીલ થવાના કારણે તેની ૧૬ વર્ષની ઉમર થઇ ગઇ તે પહેલાં સાઉથ આફ્રીકા આવી શક્યા નહોતા તેમને એવો હુકમ મળ્યો છે કે ઇમીગ્રેશન કાયદામાં "પ્રોહીબીટેડ ઇમીગ્રન્ટ" તરીકે જેઓને ગણવામાં આવ્યા છે તેમાંથી મુક્ત થએલા તરીકે તે સાઉથ આફ્રીકામાં રહી શકશે.

આ હુકમ નવેમ્બર તા. ૭મીના પ્રીટોરીયાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ચુકાદો આપતાં મી. જસ્ટીસ પ્રાઇસે આપ્યો હતો. કેસ કોટઝ સ્ટ્રીટ, હીલબ્રો, જોહાનીસબર્ગના એક શોપ એસીસ્ટન્ટ બુધીઆ ભાણાનો હતો. જડજે કહ્યું કે, તે યુનીયનમાં આવ્યો ત્યારે જો તેની વય ૧૬ વર્ષની અંદર હોત તો કાયદેસર તેને આ દેશમાં દાખલ થવાનો હક હોત.

તેના પિતા યુનીયનમાં ડોમીસાઇલ થએલા હતા અને ૧૯૪૯માં મરણ પામ્યા હતા. ૧૯૪૪ના સપ્ટેમ્બરમાં તેણે પોતાનાં પત્ની, જે એ વખતે હીંદમાં હતાં, તેને ૧૬ વર્ષની અંદરના પોતાના બન્ને છોકરાંઓ સાથે યુનીયનમાં બોલાવાની ગોઠવણ કરી હતી.

યુદ્ધના સમયની અવ્યવસ્થાને લીધે જરૂરી દસ્તાવેજો ૧૯૪૬ સુધી તઇયાર થઇ નહિ શક્યા અને દરમીયાનમાં બુધીયા ભાણાની ઉમર ૧૬ વર્ષની ઉપર થઇ ગઇ, તેથી તેની બાબતમાં જુદાં પગલાં લેવાયાં. તા. ૧૪, માર્ચ ૧૯૪૬ માં બુધીયા ભાણાને કહેવામાં આવ્યું કે તે સોળ વર્ષની ઉપરનો હોઇ જો તે તા. ૩૦ જુન ૧૯૪૬ના અથવા તે પહેલાં પોતાની મા સાથે યુનીયનમાં દાખલ થશે તો તેને ટેમ્પરરી પરમીટપર દાખલ કરવામાં આવશે, પરંતુ કાયદામાં આવી જાતના કેસોને અનુકુળ સુધારો કરવામાં આવે ત્યાં સુધી તેને ટેમ્પરરી પરમીટપર રહેવા દેવામાં આવશે.

તે આવ્યો ત્યારે તેને જોહાનીસબર્ગ પોતાના પિતા પાસે જવા નાટાલમાંથી પસાર થવા ટેમ્પરરી પરમીટ આપવામાં આવી. ૧૯૫૦ના સપ્ટેમ્બરમાં, તેના પિતાના મરણ બાદ, ઇમીગ્રેશન ખાતાએ તેને યુનીયન છોડી જવાની નોટીસ આપી.

જડજે કહ્યું કે તે ઉતર્યો ત્યારે તેને જે ટેમ્પરરી પરમીટ આપવામાં આવેલી તે માત્ર નાટાલમાંથી પસાર થવા માટે હતી. ટ્રાંસવાલમાં, જ્યાં તે રહેવાનો હતો એ જાણીતી વાત હતી, ત્યાંને માટે તેને ટેમ્પરરી પરમીટ આપવામાં આવી નહોતી.

આ કેસમાં પીટીશન કરનારને દાખલ કરતી વખતે એવું વચન આપવામાં આવ્યું હતું કે સાઉથ આફ્રીકામાં તે કાયમ રહી શકે તેવો કાયદો પસાર થતાં સુધી તેને રહેવા દેવામાં આવશે. એટલે તેને અચોક્કસ મુદત સુધી રહેવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી અને બેલીંજરના કેસના ચુકાદા મુજબ આવી અચોક્કસ મુદત સુધી રહેવાની પરવાનગીનો અર્થ એકઝેમ્પશન આપવામાં આવ્યું એવો ગણાય અને એ રીતે તેને સાઉથ આફ્રીકામાં ડોમીસાઇલ થવાનો હક મેળવવાની છુટ અપાઇ.

આવી જાતનું એક્ઝેમ્પશન આપવું એ કાયમનો હક આપવા બરોબર જ ગણાય. જડજે કહ્યું કે એ હક એક વખત આપ્યા બાદ પાછળથી તેને પ્રોહીબીટેડ ઈમીગ્રન્ટ ઠરાવી શકાય જ નહિ.

અમારા સમજવા મુજબ આ કેસ માં બ્લોમફનટીન અપીલ થનાર છે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ ની રૂએ સજા

૧૯૫૦ ના ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની રૂએ વેસ્ટ ટરફનટીન રોડની એક ૫૯ વર્ષની કલર્ડ સ્ત્રી એલન હાર્ટ-સ્લીફ પર વેસ્ટ ટરફનટીનીક રોડપર કાયદાની રૂએ યુરોપીયનનો લત્તો ગણાય છે તેમાં આવેલા મકાનમાં ગેરકાયદે વસવાટ કરવાનો આરોપ મુકાયો હતો. જોહાનીસબર્ગની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં મી. જી. એલીંગ સમક્ષ તેનો કેસ ચાલ્યો હતો.

હાર્ટસ્લીફે કહ્યું કે તેનો પતિ જે ટુંક સમય પર મરી ગયો તે યુરોપીયન હતો.

તેણે મકાન ૧૯૪૯ માં ખરીદ કર્યું હતું, ટ્રાંસવાલમાં તે યુરોપીયન તરીકે મતાધીકાર ધરાવતો હતો. અને યુદ્ધ દરમીયાન સાઉથ આફ્રીકન એર ફોર્સ માં તેણે યુરોપીયન તરીકે કામ કર્યું હતું.

તેણે કહ્યું કે તેના લગ્ન ૧૯૧૩ માં થયા હતા જ્યારે આવાં છીદણાં કાઢવામાં આવતાં નહોતાં.

હાર્ટસ્લીફની વતી તેના વકીલ મી. ફલીશેકે કહ્યું કે તે આ મકાનમાં તેના પતિદ્વારા વસવાટ કરતી હતી. જો તેના પતિનો ત્યાં વસવાટ કાયદેસર ગણાય તો તેનો પણ કાયદેસર ગણાવો જોઈએ.

કોર્ટે એ સાબીત નથી કર્યું કે હાર્ટ-સ્લીફનો પતિ યુરોપીયન નહોતો અને તેનો વસવાટ ગેરકાયદે હતો.

મી. એલીંગ: કાયદા મુજબ કલર્ડને માટે નહિ હોય તેવા લત્તામાં કોઈપણ કલર્ડ વસવાટ કરે એ ગેરકાયદે ગણાય અને કલર્ડે યુરોપીયન સાથે લગ્ન કર્યાં હોય એ હકીકત અપ્રસ્તુત છે.

વધુમાં મી. એલીંગે જણાવ્યું કે લગ્નના ડુપ્લીકેટ સર્ટીફીકેટ પરથી જણાય છે કે હાર્ટસ્લીફનો પતિ કલર્ડ હતો પરંતુ યુરોપીયન તરીકે પસાર થતો હતો.

હાર્ટસ્લીફને ગુનેગાર ઠરાવી આવતા વર્ષની તા. ૩૧ મે સુધીમાં મકાન ખાલી કરી જવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો. તેને પા. ૨૦ નો દંડ અથવા એક માસની કેદની સજા ઉપલી તારીખ સુધીમાં મકાન ખાલી કરી જવાની શરતે મોકુફ રાખવામાં આવી.

મેજીસ્ટ્રેટ મી. એલીંગે કહ્યું કે, આરોપીના દાખલામાં આ સંજોગો કમનસીબ ગણું છું.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા પર યુનોએ ઉડાવી દીધેલી સા. આ.ની દલીલ

યુનાઈટેડ ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીએ નવેમ્બર તા. ૧૬મીએ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા થી ત્યાંના દેશીઓના પ્રતિનિધિઓને કમીટી સમક્ષ પોતાનો કેસ રજુ કરવા ની માંગવામાં આવેલી પરવાનગીના સાઉથ આફ્રીકાએ કરેલા વિરોધને ઉડાવી દીધો.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાની હેરીરો જાતી ના ચીફો એ પ્રદેશને યુનાઈટેડ નેશન્સ ના ટ્રસ્ટીપણા નીચે મુકાવવા ઇચ્છે છે.

ઠરાવ ગવાટેમાલા અને બીજા નવ દેશો તરફથી મુકવામાં આવ્યો હતો. તેમાં (૧) પાંચ હેરીરોના ચીફોને સાંભળવાની અને (૨) સાઉથ આફ્રીકાની સરકારને ચીફોને પેરીસ જવા મુસાફરીની સઘળી સગવડો કરી આપવા સુચવવા વિનંતી કરનારો હતો.

ઠરાવ ૩૭ વીરૂદ્ધ ૭ મતે પસાર થયો હતો. અને સાત દેશોના પ્રતિનિધિઓએ મત આપ્યો નહોતો.

ઠરાવની વીરૂદ્ધ મત આપનારા દેશો માં સાઉથ આફ્રીકા ઉપરાંત બ્રીટન, ઓસ્ટ્રેલીયા, ન્યુઝીલેન્ડ, બેલજીયમ, ફ્રાંસ અને નેધરલેન્ડઝ હતા.

યુનાઈટેડ સ્ટેટસ, કેનેડા, ડેનમાર્ક, નોરવે, ચીન, પેરૂ અને ઇઝરાયલે મત આપ્યો નહોતો.

સાઉથ આફ્રીકાના મુલ્કી પ્રધાન ડો. ટી. ઈ. ડોંગીસે જણાવ્યું કે તેમણે વીરોધ કરવાના અનેક કારણો છે.

તેમણે વસતીના આંકડા ટાંકી જણાવ્યું કે જે દેશીઓ કમીટી સમક્ષ હાજર થવા માંગે છે તેઓ એ લોકોની વસતી ના ચોથા ભાગનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે.

તેમણે કહ્યું કે બહારના લોકો તરફ થી લાગણીઓ ઉશ્કેરવાનો પ્રચાર થઇ રહેલો હોવા છતાં ત્યાં સંતોષ અને શાંતીની લાગણી વધી રહી છે.

દુનીયાનો એ સૌથી શાંત ખુણો છે, તેમણે કહ્યું કે છેલ્લી યુનોની બેઠકમાં ખાસ એડહોક કમીટીએ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાનો સવાલ હાથમાં લીધો હતો અને હાલની ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીને એ એડહોક કમીટીની વીરૂદ્ધ જઇ સાંભાળવાની અરજી થઇ રહી છે.

ઠરાવ ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટ ઓફ જસ્ટીસ, એડહોક કમીટી અને સાઉથ આફ્રીકાની સરકારને ઠોકર મારવાનું કહે છે. એ કરતાં વધારે યુનાઈટેડ નેશન્સના એક સભ્ય દેશની લાગણીઓ દુભાવનારૂં બીજું કશું જ ન હોઇ શકે.

ડો. ડોંગીસે કહ્યું કે આ દરખાસ્ત આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ અને સાઉથ આફ્રીકા બન્નેને તમાચો મારનારી છે.

આવી ગંભીર ભુલ અને હડહડતાં અપમાનના ભયંકર પરિણામો આવશે.

સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર તેને ગંભીર ચીંતાની નજરે જુએ છે. અમારી સરકારને આ સવાલ પ્રત્યેની આખી વલણ ફરી વીચારવાની ફરજ પાડશે.

ડો. ડોંગીસે કમીટીને ઠરાવ રદ બાતલ કરી હેરીરો ચીફોને સાંભળવાની ના પાડવા જણાવ્યું. ફ્રાંસના પ્રતિનિધિએ ટેકો આપતાં જણાવ્યું કે જુની મેન્ડેટાની રૂઢી હેઠળ મોઢાંના પીટીશનો ને દાદ દેવામાં આવતી નહોતી.

ગ્વાટેમાલાના પ્રતિનિધિએ પુછ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકારે આ જાતી ઓના પીટીશનો કોઇ દીવસ યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ રજુ કર્યા હતા? તેના જવાબમાં ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીના મુખી ડો. રાલ્ફ બન્ચે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રી કાની સરકાર તરફથી કોઇ પણ પીટી-શનો રજુ કરવામાં આવેલાં નથી.

સીનોર મેન્ડોઝએ કહ્યું કે ડો. બન્ચ નો જવાબ ડો. ડોંગીસની દલીલોને સદંતર તોડી પાડે છે.

બ્રીટને શરૂમાં કમીટીને હેરીરો ચીફો ને દાદ આપવાનો ઉતાવળો ઠરાવ નહિ કરવા જણાવ્યું હતું.

બ્રીટીશ ડેલીગેટ મી. એલન બર્ન્સે જણાવ્યું કે ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીએ ચીફો ને જણાવવું જોઇએ કે તેઓએ ધીરજ રાખવી જોઇએ કારણ કે તેઓના દેશ ના દરજ્જા પર હજુ ચર્ચા ચાલી રહી છે.

તેમણે કહ્યું કે યુનાઇટેડ નેશન્સના ખરીતામાં ટ્રસ્ટના પ્રદેશો સીવાયના કોઇ પણ પ્રદેશોના પીટીશનો સાંભળ વાને લગતી કલમ નથી.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાને ટ્રસ્ટનો પ્રદેશ ગણી શકાય કે નહિ એ પર હજુ તકરાર ચાલી રહી છે.

ગુજરાતી હિંદુ મહીલા મંડળ

ઉપરોકત સંસ્થાની જાહેર સભા દેવ ઉઠી અગીયારસને દિવસે દેવ દીવાળી નો ઉત્સવ ઉજવવા તેમજ આ સંસ્થા ના સ્થાપક સ્વ. ઝવેરબેન પટેલના પુત્રો. શ્રી. જયંતીલાલ પટેલ અને નટવરલાલ પટેલ પરણીને દેશથી આવેલા હતા તેમનો સત્કાર કરવા અને શ્રી. જયંતીલાલ મોતીભાઇ પટેલ જેઓ દાંતના ડોકટર થઇ આવ્યા છે તેમનો સત્કાર કરવા ભરાઇ હતી. સત્કાર ઉપરાંત સંવાદો અભીનય નૃત્યો અને એકાદશીનું મહાતમ્ય વાંચવા-માં આવ્યું હતું. સ્વ. ઝવેરબેન પટેલ ની પુત્રવધુઓ તરફથી સંસ્થાને પાંચ ગીની ભેટ આપવામાં આવી હતી.

આસામ સંકટ નિવારણ ફંન્ડ

શ્રીમતી મૃદુલાબેન દેશાઇ ટોંગાટ તરફથી આસામ ફન્ડ માટે પા. ૮ ની રકમ મળી છે.

કે. દયાલજી સ્ટેંડરટન પા. ૧-૧-૦.

પત્ર લેખકોને વિનંતી

અમારી ઓફીસે કેટલાક પત્રો આવે છે. પણ તેમાં કેટલીક વાર એવું લખાણ હોય છે કે અમને તેનો નીકાલ લાવતાં વખત બગાડવો પડે છે. જેથી નીચલી બીના ધ્યાનમાં લેવા અમારી ખાસ ભલામણ છે.

૧. નવા ગ્રાહક થનારે માથાળાપર "નવો ગ્રાહક" શબ્દ લખવો.

૨. સરનામુ બદલવા માટે લખેલ કાગળમાં ચોખ્ખા અક્ષરે લખવું.

૩. પુસ્તકો અમે સી. ઓ. ડી. થી નથી મોકલતા આથી આવા પત્રોના જવાબ આપતા નથી.

૪. જવાબ ઈચ્છનારે સાથે સ્ટેપ બીડવી.

૫. પત્રને માથાળે પોતાનું પુરૂં નામ તથા સરનામું લખવું

૬. બને તો બધો પત્રવ્યવહાર ઈંગ્લીશમાં કરવો.

૭. લવાજમના નાણા વરસ શરૂ થતાં અગાઉથી લેવાય છે તે ધ્યાનમાં રાખવું.

૮. છાપામાં જે જાહેરખબરો આવે તેનો માલ અમે વેંચીએ છીએ એવું નથી. આથી એ માલ તે જાહેર ખબરની નીચે જે સરનામું હોય તેને પત્ર લખી મંગાવવો.

૯. રસીદ અથવા પુસ્તકો અથવા કોઇ પણ ચીજનો તમે આપેલ ઓર્ડર જો ૧૫ દીવસમાં ન મળે તો તુરત તેની તપાસ કરવી.

૧૦. ખાસ ધ્યાન રાખવું કે ફીનીકસ ડરબનથી દુર છે. ટપાલ એકવાર જાય અને આવે આથી પત્રવ્યવહાર માં ઢીલ થાય એનો હીસાબ રાખવો.

પરચુરણ

—કેનીયાની સરકારે મોરક્કોમાં પ્રસિદ્ધ થતું 'ન્યુ ટાઇમ્સ' પત્ર કેનીયામાં આવતું બંધ કર્યું છે.

—કાસ્મીરમાં હાલ જે બંધારણ સભા બેઠી છે તેને ઘડેલા નવા બંધારણ મુજબ કાસ્મીરના રાજવીએ પોતાની તમામ સત્તા ઉઠાવી લઇ રાજયની સરકારને સત્તા આપી દીધી છે.

—કલકત્તામાં નવી ટંકશાળ સરકારે બાંધવી શરૂ કરી હતી તે પુર્ણ થવા આવી છે અને તેમાંથી ન્હાના ન્હાના નાણા ટંકાઇને બહાર પડવા લાગ્યાં છે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

કાશમીર

ન્યુદિલ્હીમાં નવેમ્બર તા. ૩ જીના અખબારી પરિષદમાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ કાશમીરપર નીમાયેલા યુનાઇટેડ નેશન્સના પ્રતિનિધિ ડૉ. ફ્રેન્ક ગ્રેહેમના રીપોર્ટનું સુચન કરતાં જણાવ્યું કે એ રીપોર્ટ સંભાળથી તપાસવામાં આવે તો તમે જોઇ શકશો કે આ બાબતની તપાસ કરવાને તે ખુબ ઉંડાં ઉતર્યાં હતા. તેમને અંતિમ ફત્તેહ નહોતી મળી પરંતુ એ દિશાએ તેમણે સારી પ્રગતી કરી હતી. સંભવ છે કે જે પ્રશ્નો બાકી રહ્યા છે તે ગુંચવણ ભરેલા અને મુશ્કેલ હોય શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે યુનાઇટેડ નેશન્સ કમીશનના ઠરાવો બે અગત્યની બાબતો પર રચાયા હતા. એક એ હતી કે કાશમીરનો જે ભાગ પાકીસ્તાન લશ્કર અથવા તેના સંબંધીઓ તરફથી રોકવામાં આવેલો છે તેને આઝાદ કાશમીર કહો કે બીજું કોઇ નામ આપો, તે ખાલી કરવામાં આવવો જોઇએ. પાકીસ્તાન લશ્કરે તે સંપુર્ણપણે ખાલી કરી દેવો જોઇએ. કમીશનને લાગ્યું હતું કે પાકીસ્તાન લશ્કરનાં દાખલ થવાથી નવી પરિસ્થિતિ ઉભી થઇ હતી. કમીશનના રીપોર્ટના મતે તે ગુન્હોવ હોય પરંતુ એટલી બાબત વિષે તો જરાએ શંકા છેજ નહિ કે પાકીસ્તાન લશ્કર નવા પ્રદેશમાં દાખલ થયું હતું કે જે તેનો નહોતો, અને તેથી તે આક્રમણ ગણાય. તેમ કરવાના વાજબીપણા વિષે કદાચ દલીલ કરી શકાય પરંતુ કમીશનનો રીપોર્ટ પાકીસ્તાને આઝાદ કાશમીરમાંથી સદંતર નીકળી જવા પર રચાએલો હતો.

વધુમાં આઝાદ કાશમીરનું લશ્કર બીલકુલ વીખેરી નાખવું જોઇએ. તેને વિષે કંઇક દલીલ થઇ હતી પરંતુ તે માત્ર વખત વિષે હતી. બીજો મુદ્દો એ હતો કે કમીશને ઠરાવ્યું હતું કે હીંદના લશ્કરનો "મોટા ભાગ" ખેંચી લેવો જોઇએ. "મોટા ભાગ"ની વ્યાખ્યા કરવામાં નહોતી આવી. હીંદના લશ્કરનો અમુક ભાગ કંઇ પણ આક્રમણ થાય તેની સામે સહીસલામતી દાખલ રહેવો જોઇએ. છેલ્લા બેથી ત્રણ વર્ષમાં આ મુળ વસ્તુની ચર્ચા થયા કરી છે. દલીલના મુદ્દા એ હતા કે આઝાદ કાશમીરના લશ્કરે ક્યારે ચાલ્યા જવું અને હીંદના લશ્કરનો કેટલો ભાગ ખેંચી લેવો.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે ૧૯૪૯માં લડાઇ બંધ થઇ ત્યારથી અત્યાર સુધીમાં પહેલું પગલું લેવાયું નહોતું. એ પગલું પાકીસ્તાનનું લશ્કર પાછું ખેંચી લેવાનું હતું. અમારે તો પાકીસ્તાન પોતાનું લશ્કર પાછું ખેંચી લે ત્યાર બાદ અમારૂં મોટા ભાગનું લશ્કર પાછું ખેંચી લેવાનું હતું. પરંતુ પાકીસ્તાને પહેલું પગલું લીધું નહોતું. તેમ છતાં અમે તો કાશમીરમાંથી ૪૦ ટકા જેટલું લશ્કર ખેંચી લીધું. ધીમે ધીમે પરંતુ સતત તે ખેંચી લેવામાં આવ્યું હતું. હમણાં જ તેમ કરતાં અટકયા કેમકે સ્થિતિ તંગ થવા લાગી અને પાકીસ્તાનમાં યુદ્ધ અને જેહાદની વાતો થવા લાગી.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે આ બાબતો ડૉ. ગ્રેહેમ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવી. ડૉ. ગ્રેહેમ જોઇ શકયા કે હીંદે પોતાનું લશ્કર પાછું ખેંચી લેવાના કરાર સારી રીતે પાળ્યા હતા. જે થોડું લશ્કર રાખ્યું હતું તે કાશમીર પર આક્રમણ થાય તો સંરક્ષણ માટે ભાગ્યેજ પુરતું હતું. છતાં હીંદ એ જોખમ ખેડવા તઇયાર હતું. અમે કહ્યું કે સ્થિતિ સુધરતી જશે તેમ તેમ અમે તે થોડું લશ્કર પણ ખેંચી લઇશું. જો સ્થિતિ સો ટકા સુધરશે તો અમે સો યે સો ટકા લશ્કર પાછું ખેંચી લેશું.

શ્રી. નેહરૂને પુછવામાં આવ્યું કે કાશમીરની બંધારણ સભાએ કાશમીરે હીંદ સાથે જોડાવાનો ઠરાવ મંજુર કર્યો છે તેથી હવે તમે એટલું કબુલ કરશો કે પેરીસ ખાતે મળેલી યુનોની બેઠકમાં કાશમીર વિષે કંઇ પણ ચોકસ પગલું લેવાની આ છેલ્લીજ તક ગણાશે.

વડા પ્રધાને કહ્યું કે: અમે તો સ્પષ્ટ કરેલું જ હતું કે કાશમીરની બંધારણ સભા સીકયોરીટી કાઉન્સીલના ઠરાવની વચ્ચે આવતી જ નથી. અને અમે એ ઠરાવથી બંધાએલા છીએ. કોઇ પણ કાશમીરીને એક વ્યક્તિ તરીકે અથવા વર્ગ તરીકે અગત્યની બાબતોમાં પોતાનો મત આપવાનો અધિકાર છે અને બંધારણ સભાને તેના સંબંધમાં પોતાના વિચારો દર્શાવવાનો અધિકાર છે. તે શું કરશે તે હું નથી જાણતો. મુળ હેતુ તો જામ્મુ અને કાશમીર રાજ્ય માટે બંધારણ ઘડવાનો છે.

હીંદ સરકારની નીતી પ્રથમથી જ એ હતી કે કાશમીરીઓએ પોતે જ કાશમીરનું ભવિષ્ય નકકી કરવું જોઇએ. કાશમીરના લોકોના આ બાબતમાં વીચારો શું છે એ વિષે મને જરાયે શંકા નથી. પરંતુ તેમ છતાં હીંદે પોતેજ પોતાની રાજી ખુશીથી પ્રજામત લેવાની સુચના કરી હતી. પાછળથી સીકયોરીટી કાઉંસીલે તે સ્વિકારી હતી. પાકીસ્તાને તે નહોતી સ્વિકારી. પાછળથી તેણે તે સ્વિકારી, હકીકતમાં ભાગલા પડયા તે પહેલાં જ્યારે કાશમીર વીષે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે તકરાર ઉભી થઇ ત્યારે અમે જણાવ્યું હતું કે કાશમીરનું ભવિષ્ય કાશમીરની પ્રજાએજ નકકી કરવું. મેં કહ્યું હતું કે આ સવાલનો વીચાર કરવાને કાશમીરની પ્રજાએ બંધારણ સભા ચુંટવી જોઇએ. તેવામાં આ બાબત વચ્ચે આવી પડી.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે અમે સીકયોરીટી કાઉન્સીલને આપેલાં વચનને વળગી રહેવા તઇયાર છીએ.

બીજા પ્રશ્નોના જવાબમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે પાકીસ્તાનના નેતાઓને હું પ્રથમથીજ કહેતો આવેલો છું કે તેઓએ સ્પષ્ટ જાહેર કરી દેવું જોઇએ કે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે કોઇ પણ સવાલનો નિકાલ લાવવાને યુદ્ધ કરવામાં નહિ આવે. તેમાં હું કાશમીરનો ખાસ સમાવેશ કરવા માગું છું. મારા તરફથી હું એક પગલું આગળ જઇશ. પાકીસ્તાન સાથે યુદ્ધમાં નહિ ઉતરવાના કરાર પર આવવા હું તઇયાર છું. અને તેમાં કાશમીરનો પણ સમાવેશ થવો જોઇએ. આક્રમણ નહિ કરવાના કરાર કરીને એક ભાગ આક્રમણ કરવાને ખુલ્લો રાખી નહિ શકાય.

ડૉ. મથાઇની ટીકા

એક ખબરપત્રીએ પુછયું કે ડૉ. જોન મથાઇએ એવું નિવેદન કર્યું હતું કે હીંદ કાશમીરપર દર વર્ષે રૂા. ૩૬થી ૪૦ કરોડ ખર્ચે છે એ વાત શું ખરી છે?

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે પ્રથમ તો હું સરકારના કોઇ માજી સભ્યની સાથે દલીલમાં ઉતરવા નથી ઇચ્છતો. એ તેમને તેમજ મને નહિ શોભે. બીજું ડૉ. મથાઇનું એ બાબતનું જ્ઞાન જુનું થઇ ગયું છે. ડૉ. મથાઇ અહિં હતા તે સમયનીજ તેઓ કંઇક સત્તાથી વાત કરી શકે. ત્રીજું એમ નહિ કહી શકાય કે અમે મોટી રકમો ખરચીએ છીએ. કારણ, જ્યાં જ્યાં ખરચાય છે ત્યાં લશ્કરના નિર્વાહ માટે અમારે ખર્ચ કરવો પડે છે. અમે લડતા નથી. જે ખર્ચ થાય છે તે શસ્ત્રસજ્જ લશ્કરના નિર્વાહ પુરતો થાય છે. તમે કહેશો કે લશ્કર ઘટાડવાથી પૈસા બચાવી શકાય. એ જુદી વસ્તુ થઇ. લશ્કરને અમુક પ્રમાણમાં વીખેરી નાખવાથી જરૂર પૈસો બચાવી શકાય. ગયે વર્ષે કર્યું હતું તેમ અમે તેમ કર્યું પણ હોત. ૧૯૫૦માં અમે ૫૨૦૦૦ માણસો લશ્કરમાંથી કાઢી નાખ્યા હતા. અને ૧૯૫૧માં એક લાખ કાઢી નાખવા વીચાર હતો. પરંતુ પરિસ્થિતિ તંગ થવાના કારણે તેમ કરી શકાયું નથી.

એક ખબરપત્રીએ પુછયું કે ડૉ. ગ્રેહેમને કાશમીરનું સમાધાન લાવવાની શકયતાઓ તપાસવાને વધુ વખત મળવો નહિ જોઇએ? શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું, જરૂર. હું તેમને બનતી સઘળી મદદ કરવા તઇયાર છું.

હીંદ ધર્મભેદ નહિ રાખનારૂં પ્રજાતંત્ર

અકટોબર તા. ૧૯મીએ હીંદમાં મળેલી અખિલ ભારતીય કોંગ્રેસે હીંદમાં ધર્મભેદ નહિ રાખનારૂં પ્રજાતંત્ર સ્થાપવાની પોતાની નીતી ફરી દર્શાવનારો નીચે પ્રમાણેનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો હતો:

"આ કોંગ્રેસની સ્થાપના થઇ ત્યારથી જ આ દેશમાં ધર્મભેદ નહિ રાખનારૂં પ્રજાતંત્ર સ્થાપવાની પોતાની જાહેર નીતી ચાલતી આવેલી છે. એવાં પ્રજાતંત્રમાં પ્રત્યેક ધર્મને માનથી જોવામાં આવશે અને ધર્મ કે કોમના આધારે કોઇ પણ જાતનો ભેદ પાડવામાં નહિ આવે અને સઘળી કોમો અને વ્યક્તિઓને સમાન હકો અને તકોની સ્વતંત્રતા અપાશે. હીંદના પ્રજાસત્તાકનું બંધારણ આ મુખ્ય સિદ્ધાંતપર રચાયેલું છે.

"તેનાથી કોઇ પણ પ્રકારે વિરૂદ્ધ ચાલવું એ બંધારણનો અને હીંદની પ્રજાએ પોતાની આઝાદીની લાંબી લડત દરમીયાન પોષેલા આદર્શોનો ભંગ થએલો ગણાશે. કોંગ્રેસ પોતાની આ નીતીનું ફરી સમર્થન કરે છે અને એવો મત ધરાવે છે કે કોઇ પણ જાતનો કોમીવાદ ધર્મ અને સંસ્કૃતીનો દુરૂપયોગ કરવા બરોબર છે અને અત્યંત નુકસાનકારક છે.

"જ્ઞાતીના ભેદો અને દ્વેષો વીરાધી વલણોને ઉત્તેજીત કરનારા છે અને દેશના વધારે અગત્યના લાભોને નુકસાન કરનારા છે. એવા દ્વેષો અને કોમી ભેદો અસામાજીક છે અને સમાજનું પતન કરનારા છે અને હીંદના વિકાસ અને સંગઠનને વિઘ્નરૂપ છે અને તેથી તેનો વિરોધ થવો જોઇએ."

પાકીસ્તાનથી સંદેશાઓ

"હીંદના રાષ્ટ્રપતિને પાકીસ્તાનના ગવરનર-જનરલ જનાબ ગુલામ મહમદ તરફથી નીચે પ્રમાણે સંદેશો મળ્યો છે:

પાકીસ્તાનના ગવરનર-જનરલ તરીકે હોદ્દા પર આવતાં આપ નામદારે જે માયાળુ લાગણીઓ દર્શાવેલી છે તેની મારાપર ઉંડી અસર થઇ છે. આપના શુભેચ્છાના સંદેશા માટે આપ પોતે મારો ઉંડો આભાર સ્વિકારશો તેમજ હીંદની સરકાર તેમજ પ્રજાને પહોંચાડશો. અગત્યના સવાલોના ન્યાયી સમાધાનદ્વારા અને અરસપરસના હિતની સઘળી બાબતોમાં લાભદાયી સહકારદ્વારા હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે ખરી અને કાયમી મૈત્રી સ્થાપવાનો મારો સતત પ્રયાસ રહેશે. તેને માટે ઇશ્વર મને સહાયતા અને માર્ગદર્શન આપે એવી પ્રાર્થના કરૂં છું."

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન ખ્વાજા નાઝીમુદ્દિને વડા પ્રધાન નેહરૂપર નીચે પ્રમાણે સંદેશો મોકલ્યો છે.

"પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનનાં પદે આવતાં આપ નામદાર તરફથી તેમજ આપના સાથીઓ તરફથી મળેલાં શુભેચ્છાના સંદેશા માટે ઉંડો આભાર માનું છું. આપને સહ્રદય ખાત્રી આપું છું કે આપણા બન્ને દેશો વચ્ચે નજીકનો સહકાર અને કાયમી મૈત્રીને માટે હમેશાં પ્રયત્ન કરતો રહીશ. આ પ્રયત્નમાં આપની સંપુર્ણ સહાનુભુતી મળવાની ખાત્રીથી હું ઘણો જ ખુશી છું."

બ્રીટનની નવી સરકાર પર શ્રી. નેહરૂ

નવેમ્બર તા. ૩જીના ન્યુ દિલ્હીમાં અખબારી પરિષદમાં બ્રીટનમાં સ્થપાયેલી કનઝરવેટીવ પક્ષની સરકાર વિષે સુચન કરતાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું કે વડા પ્રધાન તરીકે બોલતાં અન્ય દેશોની સરકારોની ચર્ચા કરવાનું અમારૂં કામ નથી. મીત્ર દેશોમાંની કોઇ પણ સરકારને અમે આવકારીએ છીએ અને તેની સાથે મીત્રતાથી અને સહકારીતાથી વર્તીશું. હીંદના અખબારોમાં ઘણું કરી હાલની બ્રીટીશ સરકારના નેતાઓની હીંદ સંબંધી ભૂતકાળની કારર્કીદીનું સુચન થએલું છે. હું માનું છું કે તેનું માત્ર ઐઇતિહાસિક મહત્વ છે. આપણે માટે તેનું કશું મહત્વ નથી. હીંદ આઝાદ થતાં એ પ્રકરણ બંધ થયું છે અને મારી ખાત્રી છે કે હાલની બ્રીટીશ સરકારના નેતાઓ પણ તેને બંધ થએલું ગણે છે. સમાન હિતની બાબતોમાં હાલની બ્રીટીશ સરકાર સાથે આપણી સરકારને સહકાર કરવામાં કશી અડચણ આવે એમ હું માનતો નથી. અમુક બાબતોમાં સરકારો વચ્ચે થાય છે તેમ મતભેદો ઉભા થાય. પરંતુ હું ધારૂં છું કે અહી તેમજ બ્રીટનમાં પણ સહકારથી કામ કરવાની ઇચ્છા વર્તે છે અને તેના સંબંધમાં કશી મુશ્કેલી આવશે નહિ.

હીંદ અને ઈજીપ્ટ

ન્યુ દિલ્હીમાં એક અખબારી પરીષદમાં ઇજીપ્ટના સવાલ પર હીંદની વલણ વિષે શ્રી. નેહરૂને કેટલાક જાણવા જોગ પ્રશ્નો પુછાયા હતા.

પ્રશ્ન: જુના વખતમાં હીંદનું રક્ષણ કરવા બ્રીટને પોતાના લશ્કરને ઇજીપ્ટમાં રાખ્યું હતું તેથી હવે જ્યારે હીંદ આઝાદ થયું છે પછી પણ એ લશ્કર ત્યાં રાખવું વાજબી છે ખરૂં?

જ: જુના વખતમાં બ્રીટીશની નીતી હીંદ, ઓસ્ટ્રેલીયા વીગેરે સ્થળોએ જવાના માર્ગપર અંકુશ રાખવાની હતી એ ખરૂં છે. ઇજીપ્તનો કબજો રાખવાનું મુળમાં કારણ અમુક દરજ્જે એ માર્ગ પર અંકુશ રાખવાનું હતું. હવે એ કારણ નથી રહ્યું. આપણને એ માર્ગ સાથે બહુ લેવા દેવા નથી કારણ આપણે હીંદમાં હીંદને માટે કશો માર્ગ ખુલ્લો રાખવાનો છેજ નહિ. આપણે આંતરરાષ્ટ્રીય હેતુઓને માટે આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરી માર્ગો ખુલ્લા રાખવા ઇચ્છીએ છીએ. એ જબરદસ્તીથી લશ્કર રાખીને રાખી નહિ શકાય, શાંતી ભરી આંતરરાષ્ટ્રીય સમજુતીથી એ થઇ શકે.

પ્ર: ઇજીપ્ટ જે સવાલને માટે લડી રહ્યું છે તેમાં તમારો નૈતિક ટેકો છે શું?

જ: ઇજીપ્ટમાં રાષ્ટ્રવાદની વૃદ્ધિ થઇ રહી છે અને તેની વાજબી માગણીઓને હીંદ હમેશાં સહાનુભુતી આપતું આવેલું છે. સુએઝ કનાલ અથવા સુદાન જેવી બાબતો ગુંચવણ ભરેલા સવાલો ઉપસ્થિત કરનારી છે. સુદાન કે કોઇ પણ પ્રદેશપર પરદેશી સત્તા અંકુશ ધરાવે એવું અમે નજ ઇચ્છીએ. સુદાને શું કરવું એ સુદાનવાસીઓએ વિચારવાનું છે અને બીજાઓએ પણ, જેવા કે, ખાસ કરી નાઇલના પાણીના અગત્યના સવાલના કારણે ઇજીપ્ટે પણ.

પ્ર: ઇન્ડોનેસીયાની બાબતમાં તમે પહેલ કરી એશીયાના દેશોની પરિષદ ભરી હતી. શું ઇજીપ્ટના સંબંધમાં પણ તમે એજ પ્રમાણે પહેલ કરશો?

જ: ઇન્ડોનેસીયા અને ઇજીપ્ટ વચ્ચે સરખામણી નહિ કરી શકાય. આ ખાસ બાબતમાં બીજી કોઈ પણ રીતે મદદ કરવામાં અમે જરૂર ફાળો આપીશું. પુરંતુ મારી શુભેચ્છા દર્શાવવા ઉપરાંત અને બની શકે ત્યાં મદદ આપવાની ઇચ્છા દર્શાવવા ઉપરાંત બીજી કઇ રીતે પહેલ કરી શકાય એ હું જોતો નથી. શું તમે એવી આશા રાખો છો કે મારે આ સવાલપર પરિષદ ભરવી? ખચીત જ નહિ, ઇન્ડોનેસીયા પર પરિષદ ભરાઇ તે ખાસ સંજોગોમાં ભરાઇ હતી કારણ અમારી દ્રષ્ટિએ ઇન્ડોનેસીયાવાસીઓ સાથે ડચ સરકારે કરેલ સંધી પડતી મુકવામાં આવી હતી અને ડચે તાજું યુદ્ધ આરંભ્યું હતું અને ઇન્ડોનેસીયાને તે ફરી સર કરી રહ્યા હતા.

પ્ર: નવું બ્રીટીશ લશ્કર ઇજીપ્ટ મોકલવામાં આવી રહ્યું છે એ શું યુદ્ધ નહિ ગણાય?

જ: લશ્કરનો તમે ઉપયોગ કરો એ યુદ્ધ જ ગણાય, શાંતીભર્યું પગલું નજ ગણાય.

જ: સુએઝ કનાલપર આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરી માર્ગ તરીકે યુનાઇટેડ નેશન્સનો અથવા યુનાઇટેડ નેશન્સના કોઇ સભ્યોનો કબજો રહે એમ તમે ઇચ્છો?

ગ્રોસરી કયાંથી ખરીદશો?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાત્રી થશે કે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો મુદ્રાલેખ અતિશયોકિત ભર્યો નથીઃ—

કેપટાઉનથી રા. રા. એન. ટી. ગોપાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છેઃ
"...બાદ લખવાનું જે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે હમોને તા ૧૩-૭-૫૦ ના રોજે મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં :—
"...તમારો માલ અમને ઘણો જ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

લુઈસ્ટીખાર્ડથી મેસર્સ રામજીસ સ્ટોર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઇ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છેઃ
"...સારો માલ ખાસ જાતે જોઇને અમારી ઉપર રેઇલ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારૂં નામ અમોને ભટ બ્રધર્સ તરફથી મળેલ માટે..."

ગાંધીવટુ

કઠોર

ઘર-ગથ્થુ દવાઓ

હવન-પુજાની સામગ્રીઓ

બનારસી સાડી

મુંબઇ સમાચારના પંચાંગ
કીમત શી. ૩-૯.

એડ્રેસ:
૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન : ૨૪૮૪૫.

પરભુ નરસીંહ એન્ડ કુા. (પા) લીમીટેડ
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

જ: તમે હર વખત ટ્રસ્ટીપણાના સિદ્ધાંત તરફ વળો છો જે જોખમ ભરેલો સિદ્ધાંત છે. ખરી આંતરરાષ્ટ્રીય સત્તા હોય તો જુદી વાત. ડેન્યુબ અને હાઇનના સંબંધમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સત્તાઓ છે. એ નદીઓ પરના દેશો ટ્રાફીકપર અંકુશ રાખે છે. સુએઝ કનાલનો કબજો પુરેપુરો ઇજીપ્ટના હાથ માં નહિ રહેવાનું કશું કારણ નથી. તેમ છતાં લાગતા વળગતા દેશો આંતર રાષ્ટ્રીય ગોઠવણો કરી શકે છે. તેમાં ઇજીપ્ટે અગત્યનો ભાગ ભજવવાનો રહેશે.

પ્ર: ઇજીપ્ટના સવાલને તમે કોમન વેલ્થના રક્ષણનો સવાલ ગણો છો?

જ: ના.

પ્ર: મધ્ય પુર્વની સુચવાયેલી સંધી માં ઓસ્ટ્રેલીયાએ ભાગ લેવાનું સ્વિકાર્યું છે. કારણ ઓસ્ટ્રેલીયા માને છે કે વ્યવહાર ટકાવી રાખવામાં તેનું હિત રહેલું છે. એજ રીતે હીંદ પણ એ સંધીમાં સામેલ થશે?

જ: એટલાન્ટિક સંધાના માર્ગમાં અમે વચ્ચે આવેલા નથી. અમને તેમાં વચ્ચે પડવાનું કહેવામાંયે આવ્યું નહોતું. એજ ધોરણપર પેસીફીક સંધી વિષે વાતો થઈ હતી. તેમાં પણ અમે વચ્ચે પડવાનું ઉચિત ધાર્યું નહોતું તેમ શાંતીનો હેતુ એથી સરે એમ પણ માન્યું નહોતું.

પ્ર: હીંદમાં અસહકારની લડત લડનારા પ્રથમ સેનાપતિ તરીકે ઇજીપ્ટ એજ શસ્ત્રનો પ્રયોગ કરે એ વિષે તમે શું ધારો છો?

જ: એમાં મારે માથું મારવાનું ન હોય. બલકે બીજા દેશને સલાહ આપવા જવું એ મારી ધૃષ્ટતા જ ગણાય. આ પરિસ્થિતિને હીંસક રીતે હાથ ધરવાના કરતાં કોઇ પણ શાંતી ભરી રીતે હાથ ધરવી અલબત વધારે સારીજ ગણાય. કોઈ પણ સવાલનો એ રીતે વધારે સહેલાઇથી ઉકેલ લાવી શકાય.

કડક કાયદા

('હરિજનબંધુ'માં શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા)

ફોજદારી અને અંકુશના કાયદાઓ ને વધારે સખત બનાવવા પર ઘણો વધારે ભાર ન મુકવો જોઇએ. એકાદ બે માણસોને ધાક બેસાડનારી કે ભારે સજા આપવી એ ખરો ઉપાય નથી. જરૂર તો કોઇની શરમ કે ડર રાખ્યા વિના બધાં ઉપર ચકોર અંકુશ રાખવા ની છે. ચોરોના હીંચણ ભાંગનારા, ધાડપાડુઓને ફાંસીએ ચડાવનારા, ખોટાં માપ-તોલ વાપનારઓને ફટકા મારનારા રાજાઓની વાત અજાણી નથી. છતાંયે ગુનાઓ ઓછા થયાનું સાંભળ્યું નથી, કારણ કે એક બાજુ કાયદાની સખતાઇ વધે છે, તો સામે બીજી બાજુથી કાયદો ભંગ કરનારા ઓની, વકીલોની અને અપ્રામાણીક અધિકારીઓની છટકબારી શોધનારી બુદ્ધિ વધુ તેજ બને છે, અને તેને પોતાનાં ખિસ્સાં ભરવાની વધારે મોટી તક માને છે. ગુનેગારોને સજા કરનારાં કાયદાંઓ તો રહેશે. પણ જીવનની શુદ્ધિમાં તેનું બળ છેક છેલ્લું જ કહેવાય. રાજા કે મંત્રીની રક્ષા માટે થોડાક અંગરક્ષકો ભલે આવશ્યક હોય, પણ તે પરથી જો ગૃહમંત્રી એમ માને કે મોટા માણસોને માથે હત્યાનો હવે ભય રહ્યો નથી તો કોઇક દિવસ તેનો ભ્રમ ભાંગવાનો વખત આવશે. એ જ પ્રમાણે બીજા ફોજદારી કાયદાઓનું સમજવું.

સમાજમાં ઘર કરી ગયેલી બુરાઇને નિર્મુળ કરવી હોય તો તે કામ લોકો ની નૈતિક કેળવણી અને આગેવાનોનું દાખલારૂપ ચારિત્ર્ય જ કરી શકે. પણ અહીં તો ઉલટું મોટી સંખ્યામાં મંત્રીઓ, ધારાસભ્યો, શ્રીમંત અને ધનિકો જ વધારે ઉડાઉપણાનો અને પોતે કરેલા કાયદાનો જ શાબ્દિક નહીં તો નૈતિક ભંગનો ગુનો કરતા હોય છે. કહે છે કે, યુરોપના દેશોમાં સાર્વજનિક પ્રામાણિકતાનું ધોરણ ઘણું ઉચું છે. હું માનું છું કે, ઇગ્લંડ પુરતી આ વાત વધારે સાચી છે. પરંતુ યુરોપના કેટલાક દેશોમાં તથા ઉત્તર દક્ષિણ અમેરિકા, ઓસ્ટ્રેલિયા અને એશિયાના કેટલાયે દેશોમાં લોકો માં સાર્વજનિક અપ્રામાણિકતાનું પ્રમાણ ઓછું નથી એવો મારો ખ્યાલ છે. કાયદાનો ભંગ પણ ઠીક ઠીક થાય છે.

યોગ્ય કેળવણી

વિદ્યાર્થીઓને જે જાતની કેળવણી અપાય છે, તે જોતાં તેમની પાસેથી અપેક્ષા કરાય તે કરતાં તેઓ ઘણું સારૂં કામ આપી રહ્યા છે. ત્રણ વરસ ની ઉંમરથી વીસ વરસ સુધી જે છોકરા કે છોકરીને સ્વચ્છ અને સુઘડ ફેશનદાર કપડાં પહેરનાર મહિલા કે સજ્જનના જીવન માટે તાલીમ આપવા માં આવી હોય અને બાવીસ વરસની ઉંમરે વળી તે પાછાં એવા જીવન પ્રત્યે વળવાનાં હોય તે એકવીસ વરસ ની ઉંમરે ફક્ત એક સાલ માટે જ ખેતર કે કારખાનાના સારા અને હોશિયાર મજુર બને એવી અપેક્ષા રાખી શકાય નહીં. 'સભ્ય' બાળક પર જેટલી બને તેટલી નાની ઉંમરથી એવા સંસ્કાર પાડવામાં આવે છે કે જો તે હાથપગ કે શરીર ધૂળવાળાં કરીને ખરડે, પોતાનાં કપડાં પાણીથી ભીનાં કરે કે માટીથી બગાડે તો તે ગુનેગાર—અણઘડ ગણાય; પણ જો તે ત્રણ વરસની ઉંમરે છાપાના મથાળા માંથી અક્ષરો ઉકેલી શકે કે વીસ સુધી ગણી શકે તો તે હોશિયાર ગણાય. સારા છોકરા કે સારી છોકરીએ રમતગમતમાં ઝાઝો વખત બગાડવો જોઇએ નહીં, અને તેઓ કોઇ રમત રમવા ઇચ્છતા જ હોય તો તેમણે ક્રિકેટ, ફુટબોલ કે ટેનિસ જેવી કોઇ આધુનિક સુધરેલી રમત જ રમવી જોઇએ. તેમના શરીરના એક પણ અંગને એવી તાલીમ આપવામાં આવતી નથી કે એવી આદત પાડવામાં આવતી નથી કે જેથી તેઓ હાથમાં પાવડો કે કુહાડી લઇ શકે, તડકામાં કે વરસાદમાં એકસાથે બે ચાર કલાક ગાળી શકે. જેમનાં માબાપ ખેતરમાં ખરેખર સખત પરિશ્રમ કરનારાં ખેડુત જ છે, કે કારીગરો કે કારખાના નાં મજુરો છે, તેમનાં છોકરાંઓ પણ પોતાને વારસામાં મળેલા સ્નાયુ ઓની શક્તિ, કામ કરવાની શક્તિ તથા કુશળતા વગેરે આજની કેળવણી ને કારણે અને શહેરના તથા છાત્રાલય ના જીવનમાં છથી આઠ વરસ 'સભ્યતા' નું શિક્ષણ મેળવવાને કારણે ખોઇ બેસે છે. તેથી એકાએક તેમને એકવીસ વરસની ઉંમરે એક વરસ માટે ગામડા માં કે કારખાનામાં પરિશ્રમ કરવાનું કહો અને તેઓ સારૂં કામ ન કરી શકે તો તેમાં તેમને ભાગ્યે જ દોષ દઇ શકાય. ખેતરમાં એ નકામા જ થઇ પડે અને કદાચ ગામડાનું જીવન વધારે પણ બગાડે. સુશિક્ષિત ભાઇ કે બહેન કોડાક, પાર્કર, એવરરેડી, બાટા, નીલગીરી, વર્જીનિયા, લિપસ્ટિક વગેરેના આપમેળે નિમાયેલા બિન-પગારદાર પ્રચારક તરીકે ગામડામાં જાય અને સાડી, પાયજામા, બ્લાઉઝ અને આવી બીજી જાતનાં આધુનિક પોશાકનાં પ્રદર્શનો કરે અને ગામડાનાં યુવાન કે યુવતીઓને આનો ચેપ લગાડે, અને તેમનાં માબાપોને એક કોયડો ઉભો કરી જાય.

આવતા વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના આવતા વર્ષ ના પંચાગ આવી ગયા છે.

કીંમત શી પં. ૩.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix.
NATAL.

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસા પાત્ર મથક

JHAVER HIRA & Co.

Phone : 24932
Res. 24845.

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

મોંઘીવદ્ધ, કઠોળ, હવન, પુંજાની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

ગ્રાહકોનો સંતોષ એજ અમારો મુદ્રા લેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંટ્રી ઓર્ડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

પુર્વ આફ્રીકામાં શ્રી. કાકા સાહેબ કાલેલકર

ટુંક સમયપર પુર્વ આફ્રીકાનો પ્રવાસ પુર્ણ કરી સ્વદેશ ગએલ શ્રી. કાકા કાલેલકરે "પુર્વ આફ્રીકામાં" એ નામે એક પુસ્તક બહાર પાડયું છે. તેમાંથી કેટલું જાણવા જેવું અત્રે આપવામાં આવે છે.

"મોમ્બાસામાં અમે છ દિવસ ગાળ્યા એ દરમ્યાન અમારૂં મુખ્ય કામ અહીંની શિક્ષણ સંસ્થાઓ જોવા નું હતું. તમામ આફ્રીકામાં શિક્ષણ સંસ્થાની ત્રણ ન્યાત તો છેજ. ગોરાઓ અલગ ભણે છે, આફ્રીકન લોકો અલગ ભણે છે અને હીંદીઓ અલગ ભણે છે. હીંદી લોકોમાં પણ ધર્મ ભેદ અને ન્યાત ભેદ હોવાનોજ. મુસલમાનોમાં પણ આગાખાની (ઇસ્માઇલી), ઇસ્નાસરી વગેરે ભેદ છે. હીંદીઓમાં લુહાણા વીસા ઓસવાળ જઇન, પાટીદાર, સુરતી, કાઠીયાવાડી વગેરે ભેદો હોવાનાજ. આ થઇ ગુજરાતી ઓની વાત. એ ઉપરાંત પંજાબીઓ ની શીખ નિશાળો પણ છે. એ લોકો માં પણ એ પંથ જોવામાં આવે છે. અને ગોવાના ક્રિસ્તાન લોકો પોતાને અલગ બનાવી પોતાની નોખી સંસ્થા ચલાવે છે એ વળી જુદું. કન્યા કેળવણીના નોખી સંસ્થાઓ ઓછી છે, પણ છે ખરી. અને તેમાં પણ ન્યાત જાત તો ખરીજ. આ સંસ્થા ઓમાં ન્યાત પરત્વે કે ધર્મ પરત્વે કેળવણીનો ભેદ છેજ નહિ. પ્રાર્થના કે ધર્મો વિગ પરદેશમાં અમુક આગ્રહો દેખાય છે. એમાંથા ધાર્મિકતા કેળવવા કરતાં પંથાભિમાન અને ફીરકાબાજી કેળવાયેલી જોવામાં આવે છે. 'પેલા લોકો આમ માને છે, આપણે એ પ્રમાણે નથી માનતા, આપણી માન્યતા ઓ આ પ્રમાણે છે, તેથી આપણે એ લોકોથી જુદા.' એટલું બાળકોના મન ઉપર ઠસાવી દીધું એટલે ધર્મની રક્ષા થઇ ગઇ! અને ખુબી કે એ બધી માન્યતાઓ પાળવા માટે નહિ પણ માનવા માટેજ હોય છે. બીજી કોમના છોકરાઓ આપણી કોમના છોકરાઓ સાથે ભણે તો આપણી કોમના છોકરાઓના સંસ્કારો બગડી જશે અને તેઓ વટલાશે એવી દલીલો કરવામાં આવે છે. પણ તે સંસ્કારો કયા એ કોઇ કહી શકતું નથી. ખરૂં જોતાં આ બધા પંથો, એમની ન્યાતો અને પેટાન્યાતો અલગ અલગ કુટુંબ સમુહ છે, અને સંકુચિત પણે પોતપોતાના સમુહના સ્વાર્થને પોષવાને ઇંતેઝાર હોય છે. જે લોકો અંદર અંદર વિવાહ કરી શકે છે તેમની એક ન્યાત થાય છે. એ ન્યાતના પઇસાદાર લોકો પોતાના દાન ધર્મનો લાભ પોતાના સમુહનેજ મળે એના ચીવટ રાખે છે.

આ ન્યાતજાતના ભેદને કારણે હીંદુ જેવો કોઇ એક સમાજ રહ્યોજ નથી. અનેક સમાજોની અમુક સંખ્યા ને હીંદુ નામ આપવામાં આવે છે એટલુંજ. વિવિધતામાં એકતા એ હીંદુ ધર્મનું લક્ષણ છે એમ આપણે અભીમાનપુર્વક કહીએ છીએ, પણ પ્રત્યક્ષ વહેવારમાં વિવિધતા ઉપરજ બધો ભાર મુકાય છે. એકતા ટકી હોય તો તે એકસરખી અજ્ઞાનતા, અદુરદ્રષ્ટિ અને જડકીપણામાંજ રહેલી છે.

અને આફ્રીકા જેવા દુરના મુલકમાં રહેણીકરણીની બાબતમાં ન્યાતજાત કોઇ પ્રાળતુંયે નથી. ઘેરઘેર આફ્રીકન નોકરો રખાય છે જે કપડાં ધુએ છે, ઘરમાં પાણી ભરે છે, રસોઇ તઇયાર કરી આપે છે અને બાળકોને સાચવે છે. ઉચ્ચ એટલે કે ખર્ચાળ રહેણી વાળા લોકોને ત્યાં ઈંડાં, માંસ અને મદીરાનો વહેવાર ઓછેવત્તે અંશે પહોંચી ગયો છે. એમાં અપવાદ નથી એમ નથી. પણ અપવાદનું પ્રમાણ કેટલું એ શોધવા ન બેસીએ એમાંજ ડહાપણ છે. મારો ઉદ્દેશ અહીં સામાજીક જીવન ઉપર ટીકા કરવાનો નથી પણ આવું જીવન જીવનારા લોકો ન્યાત જાતના ભેદ અને એના અલગ અલગ સંસ્કારોની વાત શી રીતે કહેતા હશે એ શંકા ઉઠાવવા પુરતોજ છે.

અલગ અલગ શિક્ષણ સંસ્થા થવા થી નાણાં નાહક વેડફાય છે અને કેળવણીના સંસ્કારો કોઇ જોઇ શકતું નથી, જ્યારે ભવ્ય મકાનો સહેજે નજરે ચઢે છે. તેથી દાનશુર લોકો મકાનો બાંધવા પાછળ છુટથી પઇસા આપે છે. પુર્વ આફ્રીકાનાં ઘણાંખરાં વિદ્યાલયોની ઇમારતો અદેખાઇ ઉત્પન્ન કરે એવી છે પણ એ સુંદર મકાનોમાં વરતતી કેળવણીની દીન વ્યવસ્થા હોય છે. પણ બધે એકજ તકરાર સંભળાય છે કે શીક્ષકો મળતા નથી, મળેલા ટકતા નથી. અને શીક્ષકો કહે છે કે માબાપોની અને સંસ્થાના વ્યવસ્થાપકોની દરમ્યાન ગીરી એટલી બધી હોય છે કે બાળકો માં કોઇ જાતની શિસ્ત કે તંત પેદા કરાતીજ નથી.

જ્યાં જ્યાં સારા શિક્ષકો છે ત્યાં ત્યાં કેળવણીનું વાતાવરણ તરત વરતી શકાય છે. પણ સરવાળે પુર્વ આફ્રીકાના લોકોની કેળવણી સારી હાલત માં નથી એમજ કહેવું પડે છે.

આર્યન સ્પોર્ટસ કલબ પોર્ટ-એલીઝાબેથ

પોર્ટએલીઝાબેથની આર્યન સ્પોટસ કલબની અકત્રીસમી વાર્ષીક જનરલ સભા ટુંક મુદતપર પોર્ટએલીઝાબેથ ખાતે ગુજરાતી હોલમાં શ્રી. ઘેલુભાઇ રણછોડજીના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. ગત વર્ષના કાર્યક્રમનો હેવાલ મંત્રી શ્રી રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ તરફ થી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો અને ખજાનચી શ્રી. પ્રાણજીવનદાસે આવક જાવકનો હિસાબ રજુ કરતાં બને સર્વાનુમતે મંજુર થયાં હતાં ત્યારબાદ કલબનુ બધારણ પસાર કરવામાં આવ્યું હતું અને સીઝન ૧૯૫૧–૧૯૫૨ ના નીચે મુજબ નવા કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી.

લાઇફ પેટ્રન: શ્રી. જે. ડી. ધ્રુવ, પેટ્રનો: ભાણાભાઈ દાજીભાઇ, પરભુ ભાઇ મકનજી, દાકોરભાઇ ફકીરજી, લલ્લુભાઇ નાગરજી અને નરોતમભાઇ ફકીરજી પ્રમુખ: ઘેલુભાઇ રણછોડજી, ઉપ-પ્રમુખો: નરસિંહભાઇ વાઘમારીયા અને છોટુભાઇ ડાહ્યાભાઇ. મંત્રી: રમેશચંદ્ર ભાણાભાઈ, ઉપ મંત્રી: લલ્લુભાઇ દુલ્લભભાઇ, ખજાનચી: પ્રાણજીવનદાસ ભગવાનદાસ, ઓડીટર: નગીનભાઇ આમલી, કલબ કેપટન: બાલુભાઇ એફ. પટેલ.

ક્રિકેટ વિભાગના કેપટન: નગીન ભાઈ આમલી, વાઇસ કેપટન: બ્રિજલાલ જીવણજી.

ટેબલ ટેનીસ વિભાગના કેપટન: રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ, વાઇસકેપટન: હરકીસનભાઇ દુલ્લભભાઈ. સીલેકશન કમીટી: ક્રિકેટ કેપટન: શ્રી. નગીન ભાઇ આમલી. વાઇસ કેપટન: બ્રિજ લાલ જીવણજી અને રમેશચંદ્ર ભાણા ભાઇ. સીલેકશન કમીટી ટેબલ ટેનીસ કેપટન: રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ અને વાઇસ કેપટન: હરકીસનભાઇ દુલ્લભ ભાઇ.

ઇસ્ટર્ન પ્રોવિન્સ ઇન્ડીયન ક્રિકેટ યુનીયનના ડેલીગેટો: નરસીહભાઇ વાઘમારીયા અને ઇશ્વરલાલ નરોતમ. સ્કોરકીપર: દયારામ દુલ્લભભાઇ, સેક્રેટરી: રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ.

વેચવાના પુસ્તકો

નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨	૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી ટાઇપ કોપી સાથે	૧૦	૦
આરોગ્યના ચાવી (ગાંધીજી)	૧	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા જીનો કરેલો અનુવાદ)	૧	૬
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩	૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર	૧	૦ ૦
શ્રાદ્ધના તેર દીવસો (બાપુના શ્રાદ્ધ વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૧	૬
સરદારનાં ભાષણો	૧૨	૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૧૦	૦
જગતનો તાત (અરધે ભાવે)	૨	૬
ધરતીને માથાળે	૬	૦
[illegible] ભાષણો [illegible]	૧૨	૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આદુ ૧/૬ રતલ.

મોટી કલીનું લસણ ૯ પેની રતલ.

ગોળ બાસકીટ ૧૧/– ડઝન. લાંબી અને સ્કવૅર બાસકીટ ૧૮/– ડઝન.

પાન, બજાર ભાવ, ન્યુસપેપર, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦.

ચોખાની પાપડી ૧૫/– ૧૦૦.

શેરડી ૩/– ડઝન પાઇનેપલ, પોપો રોજના બજાર ભાવ મુજબ. દેશી શાકભાજીમાં હાલમાં તુવરસીંગ, વેગણા, શેકટાની શીંગ, લીલાં મરચા કાચી કેરી (મરવા), શાકભાજી ૭/૬ થી ૧૦/– સુધીનું પારસલ પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ.

દરેક જાતનું કઠોળ મળશે:

A. KADER & Co. (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૧ નવેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૮ કાર્તિક	મુસલમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ શેહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૨૩	વદ ૯	૨૨	૨૨	૪–૪૮	૬–૩૬
શની	૨૪	,, ૧૦	૨૩	૨૩	૪–૪૭	૬–૩૭
રવી	૨૫	,, ૧૧	૨૪	૨૪	૪–૪૬	૬–૩૮
સોમ	૨૬	,, ૧૨	૨૫	૨૫	૪–૪૫	૬–૩૯
મંગળ	૨૭	,, ૧૩	૨૬	૨૬	૪–૪૪	૬–૪૦
બુધ	૨૮	,, ૧૪	૨૭	૨૭	૪–૪૩	૬–૪૧
ગુરૂ	૨૯	સુદ ૧	૨૮	૨૮	૪–૪૨	૬–૪૨

રજકણ

હિંદુ ધર્મની વ્યાખ્યા

૧. જાત મહેનતથી તમારો રોટલો કમાઓ કદી જુઠું બોલો નહીં.

૨. પડોશીની સેવા કરો.

૩. ગો સેવા કરો.

૪. ઉઠતાં અને સુતા પહેલાં ઇશ્વર નું સ્મરણ કરો અને રામનામ લો.

૫. કોઇની સાથે વેર કરો નહીં.

સેવાનો અર્થ ટીલાં ટપકાં પુજન નહીં પણ તેમને સુખ શાંતીમાં રહેવા માટે જોઇતી જરૂરી મદદ આપવી.

* * *

દાન

દાન એ યજ્ઞ છે. દાન આપનારે પિતા પુત્રને આપે તેમ વગર અભીમાને દાન કરવું જોઇએ. દાતાઓએ દાન કર્યાનું અભીમાન ન કરવું. આ ભાવના થી જે દરીદ્ર નારાયણને આપે છે તે સાચુ દાન છે. તેથી દાતારનું અને દાન લેનારનું બન્નેનું કલ્યાણ થશે.

* * *

શ્રીમંત તથા ગરીબ

જે શ્રીમંત છે અને મધ્યમ વર્ગના છે તેઓએ ગરીબ સાથે ભળી જવું જોઇએ. જેમની પાસે ધન છે તે ઇશ્વર ગરીબની સેવા માટે તેમને આપ્યું છે. ઇશ્વર કસોટી કરે છે જેને તે ધન આપે છે તેની અને જેને તે ગરીબ બનાવે છે તેની પણ. ધન આપે છે તેની પરીક્ષા તે કરે છે કે તે દયાળુ છે કે નહીં. જો દયા રાખનાર હોય છે તો તે કસોટીમાંથી પસાર થાય છે, નહીં તો નાપાસ. જે ગરીબ છે, જેને દાનની જરૂર છે, તેની કસોટી તે કરે છે કે તે હીંમત રાખે છે કે નહીં? જો તે હીંમત રાખે છે, હારતો નથી, ડરતો નથી, તો તે કસોટીમાંથી પસાર થાય છે. જે દીન છે ડરનાર છે તે ભગવાનની કસોટીમાંથી પસાર નથી થતો.

* * *

મોક્ષ

આસકતી, કામ, ક્રોધ, મોહ, અજ્ઞાન વગેરે વિકારોથી મુકતી મેળવવી એજ મોક્ષ છે. જે વિકારોને જીતે છે તેને મોક્ષ મળી ગયો છે. ઇશ્વરની ઉપાસના પણ શા માટે કરવાની હોય છે? વિકારોથી મુકતી મળે માટેજ.

વિનોબા ભાવે

* * *

શિષ્યે ગુરૂને પુછ્યું: "મહારાજ! આ બીચારા સાપે પુર્વે એવું કયું ઘોર પાપ કર્યું છે કે આટલી બધી કીડીઓ તેનું લોહી ચુસી રહી છે એ મને સમજાતું નથી."

ગુરૂએ કહ્યું: "બેટા, તું તારી આંખો મીચી જા અને જો હવે તને શું દેખાય છે?" એક માણુસ જાળ નાખે છે અને બધાં માછલાં બહાર કાઢતો શિષ્યના જોવામાં આવ્યો, ગુરૂજીએ આપેલી અંતર્દષ્ટિથી.

ગુરૂજીએ કહ્યું: બેટા, તે જે મચ્છી મારને જોયો તે તેના નવા જન્મમાં આ સર્પરૂપે અવતર્યો છે. ને જે નિર્દોષ માછલાંને તેણે મારી નાખ્યાં હતાં તે આ જન્મમાં કીડીઓ થઇને અહીં તેનો બદલો લે છે. બોલ બેટા, ઇશ્વરને ત્યાં ન્યાય છે કે અન્યાય?

શિષ્યને સમજતાં વાર ન લાગી.

ઇસ્ટ લંડનમાં અવસાન

તા. ૫-૧૧-૫૧ની સવારે ઇસ્ટ-લંડનના વયોવૃદ્ધ ભકતજન શ્રી. લલ્લુભાઇ ગોપાળજી પટેલનું હૃદય બંધ થવાના કારણે અણધાર્યું અવસાન થયું હતું. આથી આબાલવૃદ્ધ હીંદીઓમાં ગમગીની પ્રસરી હતી. સ્વર્ગસ્થે ભગવદ્‌ભકિત અને જનસેવાવડે સારી ચાહના પ્રાપ્ત કરી હતી અને હીંદના ચારે પુણ્યધામોની યાત્રાથી અલંકૃત થયા હતા. એમનાં પત્નિ સહકુટુંબ સ્વદેશમાં હોવા ઉપરાંત એક પુત્ર શ્રી. બીખાભાઇ પણ થોડાક માસથી મોટા દીકરાના લગ્ન માટે દેશ ગયેલા છે જેઓ નજીકના સમયે પાછા આવનાર હતા કિંતુ અચાનક આ ગમખ્વાર બનાવથી તેમને ભારે આઘાત થયો છે. જોહાનીસબર્ગથી સદ્‌ગતની પૌત્રી અને કેટલાક સ્નેહિઓના આગમન પછી કીંગ, ગ્રેહામ્સટાઉન, કવીન્સટાઉન તથા સ્થાનિક હીંદીઓની મોટી હાજરીમાં એમની અંતિમ વિધિ થઇ હતી. આ શોક પ્રસંગે દીલસોજી બતાવનાર સજ્જનોની શ્રી. જેરામભાઇ બેચર પટેલ આ પત્ર દ્વારા આભાર માને છે. પ્રભુ મરનારના આત્માને શાંતિ અર્પો.

ડરબનના જાણીતા સ્વર્ગસ્થ એમ. એચ. દેસાઇના પુત્ર શ્રી. રતીલાલ મોરારજી દેસાઇના દસ વર્ષની વયના એકના એક પુત્રનું લાંબી માંદગી બાદ ગયા શુક્રવારે સવારે પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટપરના તેમના મુકામે અવસાન થયું સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા સ્ટેલામેનરના સ્મશાનમાં તેજ દિવસે બપોરે થઇ હતી જેમાં ઘણા ભાઇઓ હાજર હતા. સ્વર્ગસ્થના આત્માને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે અને તેમના માતપિતા તથા અન્ય કુટુમ્બીજનોને થએલી મોટી ખોટમાં ધીરજ અને હીંમત બક્ષે.

* * *

મેફાકસકરાલના મેસર્સ એ. બી. સી. સ્ટોરના શ્રી. નાથુભાઇ લાલા ખોલવડીઆના ભાઇ બાલુભાઇ લાલા ખોલવડીઆના પત્નિ શ્રીમતી કંકુબેનનું ૩૨ વર્ષની યુવાન વયે ફ્રેન્ટર્સડોર્પની હોસ્પીટલમાં અચાનક અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના પતિ, પાંચ બાળકો અને બહોળાં કુટુંબને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા એજ દિવસે મીત્રો અને કુટુમ્બીઓની મોટી હાજરી માં થઇ હતી. સ્વર્ગસ્થને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે.

આભાર

શ્રી. રતીલાલ મોરારજી દેસાઇ પોતાના પુત્રના શોકજનક અવસાનમાં અનેક ભાઇઓએ યુનીયનમાંથી તેમજ બહારથી તાર, પત્રો તેમજ ટેલીફોનથી દિલસોજી દર્શાવી હતી તેમજ પુષ્પાંજલીઓ મોકલી હતી તેમજ જે ભાઇઓ તથા બહેનોએ જાતે હાજર થઇ આશ્વાસન આપ્યું હતું અને અંતિમ ક્રિયામાં મદદ આપી હતી અને અંતિમ અંજલી આપવા સ્મશાનયાત્રામાં સામેલ થયા હતા તે સર્વેનો પોતાની તેમજ પોતાના કુટુમ્બીજનો વતી હાર્દિક આભાર માને છે.

* * *

મેફાકસકરાલના બાલુભાઇ લાલા ખોલવડીઆ તા. ૫-૧૧-૫૧ના પોતાની પત્નિનાં અવસાન સમયે અન્ય સ્થળોએથી દિલસોજીના સંદેશાઓ તથા પુષ્પાંજલીઓ મોકલવામાં આવી હતી તેમજ જે ભાઇ બહેનોએ પોતાના કીંમતી સમયનો ભોગ આપી સ્મશાનયાત્રામાં ભાગ લીધો હતો તેઓ સર્વેનો અંતકરણથી આભાર માને છે.

પરચુરણ

—હીંદ બધી રીતે સુખાઇ હીંદીઓના હાથમાં આવ્યું ત્યાર પછી અનેક આફતો આવી અને હીંદના નેતાઓએ તેમનો શકય તેટલો સામનો કર્યો. આ વર્ષે આસામમાં ફરી રેલ આવી ગુજરાતમાં સુકો દુકાળ દાંતીયા કરે છે.

—વિનોબાજી જેઓ ૧૨ મી સપ્ટેમ્બરે વર્ધાથી પગપાળા યાત્રા કરી દિલ્હી જનાર છે તેઓને તા. ૨૭મી અકટોબર સુધી ૨,૩૧,૬૪૯ એકર જમીન મળી હતી. આખા ભારતમાંથી વીનોબાજી પાંચ કરોડ એકર ભૂમીદાન ભેગું કરવા ઇચ્છે છે.

—બ્રીટનમાં "ખરીદનારાઓની હડતાળ" પાડવામાં આવી હતી. વેપારીઓ જે માલની અછત બતાવે તે માલ ૧૦ દીવસ કોઇએ ખરીદવો નહીં એવો આ હડતાળીયાઓએ નિશ્ચય કર્યો હતો. આથી માલના ભાવમાં ઘટાડો થયો.

—જર્મન યુનીવર્સીટીઓ અને વિજ્ઞાનીક સંસ્થાઓમાં દર વરસે ૫૦ ભારતના વિદ્યાર્થીઓને મફત ભણાવવામાં આવશે એવું ત્યાંની પશ્ચીમ જર્મનીની સરકારે નકકી કર્યું છે. તે ઉપરાંત ૧૦૦ ઇજનેરોને ઉદ્યોગો શીખવવામાં આવશે

જુનું જાણીતું માનીતું

યુનીયન પ્રીન્ટીંગ વર્કસ

બુકસેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ.

દરેક જાતનાં અર્બી, ઉર્દુ, પારસી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષયના પુસ્તકો—કીતાબો, કુરાને શરીફો હમેશાં મોટા જથ્થામાં રાખવામાં આવે છે.

યુનાની—વૈદકીય—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશાં મળશે.

સંવત ૨૦૦૮ સાલના પંચાંગો કલેન્ડરો આવી ગયાં છે

ગુજરાતી પ્રેસના	મશહુર	મોટા	પંચાંગ	શી. ૫-૦
જન્મભુમીના	,,	,,	,,	,, ૫-૦
સંદેશના	,,	,,	,,	,, ૫-૦
,,	,,	નાના	,,	,, ૨-૬
હીંદુ તીથીના-મુસ્લિમ-અંગ્રેજી તારીખોના રોજ ફાડવાના કલેન્ડર પેડ.				શી. ૨-૬

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાત્રી કરો.

UNION PRINTING WORKS

Leading Indian Booksellers, Stationers and General Dealers

89—91 Victoria Street, DURBAN.

Phone: 22662—Telegrams "JEEWA." Estd. 1914

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટસ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—બેબી બાળકો માટે
જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીછીન જ્યોરજેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY

If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી

જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કોઇ પણ ભાગમાં
પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:

કે. જે. તવારીઆ,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે
ના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને
ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.

Phone: 33-9033. 29e Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

૬

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારાં બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

રેલ ગાડીના સફરી ૧ ૬

શિશુગ્રંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૬-પુસ્તકો ૧૨ ૬
સેટ બીજાની ૧૫ ०

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોના સુંદર વાર્તાઓના સેટની ૧૪ ૬

ઇસપનાં પાત્રો ગધેડા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક
કીમત ૨ ०

શાંત પળોમાં ૨ ૬
સોક્રેટીસની સફર ૪ ०

કેટલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬

ભાગવત કથાઓ ૩ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ०

કોયડા સંગ્રહ ૨ ०

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-०-०

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૫-०

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલી ૫ ૬
વીણુ ૫ ૬
બાપુ ૫ ૩

બાળકોને બાંધવા ૧ ०
ઈન્દીરાને પત્રો (નહેરૂ) ૪ ०
બાળવાર્તાવળી ૩ ०
ચપટી ધુળ ૨ ०
ચતુરની વાતો ૩ ०
જ્ઞાન ગોષ્ઠી ૨ ०
વાર્તા ૫ ૬
ખજાનાની શોધમાં ૪ ६

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા (ગાંધીજી) ૭ ૬
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી) ૪ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના ૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં ૫ ૦
જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના ૫ ૦
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી) ૧ ૯
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૫ ૦
બાપુના પત્રો: (આશ્રમની બેનો ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર ૨ ૬
પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી) ૩ ૦
મહાદેવ દેશાઇની ડાયરી
ભાગ પહેલો ૧૦ ૦
,, બીજો ૧૨ ૦
,, ત્રીજો ૧૧ ૬
,, ચોથો ૮ ૯
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક ૨ ૬
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડૉ. સુશીલા નૈયર.) કીંમત શી. ૧૫/૦.
પ્રેમ પંથ ભા. ૧ ૯
,, ,, ,, ૨. ૯
રામ નામ (ગાંધીજી) ૨ ૦
ઉપવાસના તેર દિવસો (વીનોબાજી) ૧ ૬
બાપુના—બા ને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો) ૨ ૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક ૧ ૦
ગાંધી સ્મારક અંક ૨ ૦
બાપુની ઝાંખી ૩ ૦
મંગળ પ્રભાત ૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૨ ૬
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી) ૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી ૧ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

કેળવણીનો વીકાસ ફી. પ. મ. ૩ ૦
ગીતા મંથન (ગીતાજીનો સમજી શકાય એવી રીતે લખાણથી કરેલો અનુવાદ ૭ ૬
ગીતા ધ્વની (ગીતાજીના ગુજરાતી શ્લોકો) ૧ ૩
સ્ત્રી પુરૂષ મર્યાદા (આજ કાલની, પુરૂષમાં સેવાતી ઘ્રુટો ઉપર પુછાતા પ્રશ્નના જવાબરૂપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ) ૨ ૬
સમુળી ક્રાંતી ૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી ૧૫
તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો ૬ ૦
મહાદેવ દેશાઇનું પુર્વચરીત્ર ૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ ૧૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ ૪ ૦
ઇન્દુને પત્રો (નેહરૂ) ૩ ૦
ચુપ નહી રહેવાય (ટાલ્સટોય) ૫ ૦
હિંદી અથવા સંસ્કૃતીનું ભાવી (રાધા કૃષ્ણન) ૨ ૦
જીવતા તહેવારો (કાકાસાહેબ) ૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧–૨. (નેહરૂ) ૧–૩–૦
ટાલ્સટોય અને શીક્ષણ ૨ ૦
ઓતરાતી દિવાલો (કાકા કાલેલકર) ૧ ૩
બુદ્ધ લીલા ૧ ૬
બુદ્ધ ચરીત્ર (પદ્ય) ૪ ૦
નવલ ગ્રંથાવલી ૫ ૬
સોવીયટ રશીયા. (રશીયા વીશે જાણવા જોગ) ૧૦ ૦
શેક સ્પીઅરના કથાનકો (વાર્તા સંગ્રહ) ૨ ૬
હજરત મહંમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુ પાડતું ન્હાનુ પુસ્તક) ૧ ૦
લોકમાતા (કાકા કાલેલકર) ૧ ૯
હિમાલયનો પ્રવાસ (" ") ૫ ૦
હિંદી કોમી ત્રીકોણ ૯ ૦

ટોલ્સટોય કૃત

ઉત્તમ નવલકથાઓ

બે નવલકથાઓ ૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા) ૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્વ ભારતી ૧૧ ૬
અનુરાધા ૯ ૦
કાશીનાથ ૫ ૦
ચંદ્રનાથ ૪ ૦
ચરીત્રહીન ૧૩ ૬
છબી ૭ ૬
જીવન યાત્રા ૪ ૦
નવીના ૧૦ ૩
દુર્ગા ૮ ૬
દેવદાસ ૫ ૦
મધુ વાર્તાઓ ૨ ૬
શુભદા ૬ ૦

ટાગોર કૃત

પંચ ભુત ૬ ૦
માલંચ અને ચાર અધ્યાય ૫ ૩
ઘરે બાહિરે ૯ ૦
શર્મીષ્ઠા ૭ ૦
લાવણ્ય ૫ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત) ૧૨ ૦

ટુકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને મતીમાં ૪ ૬
ચિત્ર લેખા ૮ ૬
અનુતરો વાર્તા સંગ્રહ ૧ ૬
ગોરાની વાતો ૧ ૦
મોહન જોદરો નવલકથા ભા. ૧–૨ સેટની ૧૬ ૦
જય સીંહ સીધ્ધરાજ ૧૧ ૦
અબુ ખુદ ધારા ૮ ૬
આશાનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની ૧૮ ૬
આવતી કાલ ૭ ૦
અપ્સરા (ચાર ભાગનો સેટ) ૧–૧૨–૬
અધુરી વાતો ૧૦ ૩
અમે બધા ૧૧ ૦
અથડાતા વાયરા ૭ ૩
ઇન્તખાન નોવેલ ૭ ૦
ઉભીવાટ ૮ ૬
ખીસા કોશ ૩ ૦
ઓળખ્યા બાપુ બાપુઓના જીવનને ઉઘાડુ પાડતી નોવેલ ૭ ૬
કાચ વધ ૧૦ ૬
કેળવણીના કાટા ૭ ૦
છેલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ) ૭ ૬
ટીન ચર્ચા ૭ ૬
મેઘ બીન્દુ (કથનિકાઓ) ૭ ૦
કાન્તી ૯ ૦
પચાસવર્ષ પછી ૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (જ્યભીખ્ખુ) ૭ ૬
ઈશ્કની ખુશબુ ૬ ૦
કલાની સહચારી ૫ ૬
હરીયોલાલ ૯ ૦
ત્રણ અર્ધુ બે ૬ ૦
તણખા (ટુકી વાર્તાઓનો સંગ્રહ) ૭ ૦
દોન ક્વીજ ૪ ૬
દરીયાઈ બહાર વટીયા ૭ ૬
દરીયાવાટ ૯ ૬
ફીરીફની વાતો ૬ ૦
નીલ પંખી ૩ ૦
નીલ રેખા ૮ ૦
બહીષ્કાર ૬ ૬
કુટેલા સુવર્ણ પાત્રો ૧૦ ૦
પ્રભાત કીરણો ૭ ૬
પહેલો ફાળ ૯ ૦
પિયાસી ૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો ૫ ૯
મેઘ મનુષ્ય ૬ ૦
માનવ તાના ગુણ ૯ ૦
મરૂ ભુમી ૯ ૦
મળેલા જીવ ૮ ૦
મોહીની ૮ ૦
માણસાઇના દીવા ૭ ૦
મીરૂ સાથી ૧૨ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય ૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ ૧૨ ૦
માયાવી સંસાર ૭ ૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૧ ૧૦ ૦
ચિત્રાદેવી ૭ ૬
ઠેગાઇનો ભોગ ૮ ૦
જામ તમાચી ૯ ૦
બે દેશ દીપક ૫ ૦
પુત્ર જન્મ ૧૩ ૦
પરીષેશ ૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ ૭ ૦
પૃથ્વીશ ૭ ૯
ત્રીવીધ તાપ ૫ ૦
સોહાગણ ભા. ૧–૨ સેટની ૧૦ ૦
હમભી અફસર થે ૫ ૬
સોહાગ ૬ ૦
સમરાંગણ ૧ ૩
ઋણાનુ બંધ ૬ ૦
મધુપ ૬ ૦
વિજ્ઞાનીક જગત ૫૩
ગુપ્તધન (ટાગોર કૃત નોવેલ) ૧ ૦
ચાંદ મુખી ૭ ૦
મોટો જોડણી કોષ ૧ ૨ ૬
શાહુ રેરા ૬ ૦
એને ચરણે ૨ ૩
કાબુલીવાલો (ટાગોરની નોવેલ) ૮ ૦
રવીવંદના ૫ ૬
વારસદાર ૭ ૬
આગે કદમ ૭ ૬

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી
કીંમત ૭–૦.

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

The Epic Fast

(BY PYARELAL.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unhnown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ બાણાભાઈ કારીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ મોઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944. P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ટ.
ફોનઃ ૬૪ પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: 'કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	5	6
CHITRA (Play)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૯
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૯
હીંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨	૦
આર્થીક ભુગોળ	૫	૯
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" ભા ૪	૨	૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૯
દેશ દીપકો	૨	૦
બાળ જગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૯
મારું ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૩	૧	૬
" " ભાગ ૪	૨	૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨	૧
" સાતમુ	૨	૩
ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૨	૦

નુતન લેખન માળા આ માળામાં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

" " ધોરણ ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજુ	૨	૩
" ચોથું	૨	૩

સાહીત્ય કલ્લોલ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજુ	૨	૩
" ત્રીજુ	૨	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

ચાલણ ગાડી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૨	૦
ત્રીજી "	૨	૩
ચોથી "	૨	૬
પાંચમી "	૩	૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૩
" ૨	૧	૩
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૧	૮
" ૬	૧	૮
" ૭	૧	૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.